

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
www.tat.or.th

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

อุทยานแห่งชาติ

ทุ่งแสลงหลวงและภูหินร่องกล้า

มหัศจรรย์แห่งภูผา ทุ่งหญ้า และผืนป่าประวัติศาสตร์

เข้าใจเที่ยว
เข้าใจธรรมชาติ

เข้าใจเที่ยว เข้าใจธรรมชาติ
อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง
ภูหินร่องกล้า
ISBN 974-679023-4

25.00

อุทยานแห่งชาติ ทุ่งแสลงหลวง ภูหินร่องกล้า

มทศจรรยแห่งภูมา ทุ่งหญ้า
และผืนป่าประวัติศาสตร์

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๔๘ จำนวน ๑๕,๐๐๐ เล่ม
ลิขสิทธิ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ส่วนลิขสิทธิ์การพิมพ์ซ้ำ และ/หรือลอกเลียน
ส่วนใดส่วนหนึ่ง ของหนังสือเล่มนี้ ไม่ว่าจะด้วย
สื่อใดๆ จะกระทำโดยปราศจากการยินยอมเป็น
ลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของลิขสิทธิ์มิได้

คณะกรรมการอำนวยการจัดทำหนังสือ
ตามแผนงานเงินกู้เพื่อการท่องเที่ยวและส่งเสริม
การสร้างงาน ภายใต้โครงการลงทุนเพื่อสังคม
(Social Investment Project : SIP)

นายภาณุเดช พยัคฆ์เขียว

ผู้ว่าการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

นางจุฑามาศ ศิริวรรณ

รองผู้ว่าการฝ่ายการตลาด

นายพัชรพงศ์ อภิชาติพงศ์

รองผู้ว่าการฝ่ายวางแผนและพัฒนา

นายสันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์

รองผู้ว่าการฝ่ายบริหาร

นายสุรพล เศวตเศรนี

ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการตลาด

นางสาวเพ็ญสุดา ไพรอ่วม

ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและงบประมาณ

นายพยศธร เกษสำลี

ผู้อำนวยการกองผลิตอุปกรณ์โฆษณา

นายเศรษฐพล จินดาภรณ์

ผู้อำนวยการกองบริหารวิสาหกิจ

ผู้อำนวยการโครงการ

นางจุฑามาศ ศิริวรรณ

รองผู้ว่าการฝ่ายการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หน่วยงานประสานงานกลางและรับผิดชอบ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ

สังคมแห่งชาติ สำนักงานประมาณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักบริหารหนี้สาธารณะ กรมการปกครอง

กรมโยธาธิการ กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงาน

เร่งรัดพัฒนาชนบท สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมป่าไม้ กรมศิลปากร กรมประชาสัมพันธ์

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แหล่งเงินทุน

ธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งประเทศญี่ปุ่น

จัดทำและเผยแพร่โดย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ข้อมูล/ภาพถ่าย/ภาพประกอบ/

ออกแบบ/ดำเนินการผลิต

บริษัท แบน โมทีฟ จำกัด

ที่ปรึกษา

รศ. ดร. สุรีย์ ภูมิภรณ์

สารบัญ

รู้จัก

อุทยานแห่งชาติ

รู้จักอุทยานแห่งชาติ
ทุ่งแสลงหลวง ภูหินร่องกล้า ๔-๕

สุดยอดแห่งอุทยาน ๖-๙

เลือกเส้นทางท่องเที่ยว ๑๐-๑๗

ปฏิทินท่องเที่ยว
ปฏิทินธรรมชาติ ๑๘-๒๑

ท่องเที่ยว เข้าใจธรรมชาติ

แรมทางกลางท้องทุ่ง
ในอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ก ๒๒-๒๕

เลาะชายขอบทุ่งแสลงหลวง
จากลำน้ำเข็กสู่เขาค้อ ข ๒๖-๒๗

เยือนเส้นทางเดือนถ้ำฝั่งตะวันตก
แห่งทุ่งแสลงหลวง ค ๒๘-๒๙

ภูหินร่องกล้า สมรภูมิเหนือภูผา
มทศจรรยบนลานหิน ง ๓๐-๓๓

เดินดงสู่น้ำตกหมันแดง
แห่งภูหินร่องกล้า จ ๓๔-๓๕

ข้อมูลการเดินทางและ
ข้อแนะนำ ๓๖-๓๙

ธรรมชาติ

จุดชมทิวทัศน์

เดินป่า

พักแรม

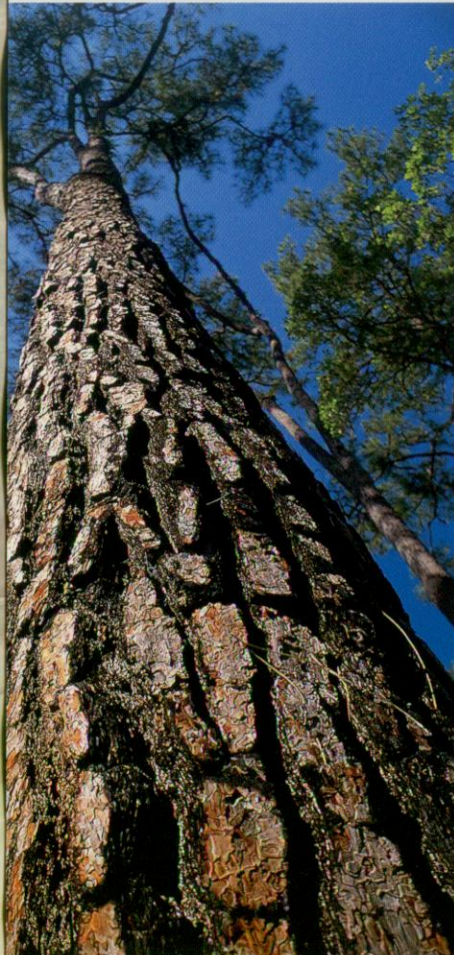
ตุนก

ส่องแก่ง

ว่ายน้ำ

วิถีชีวิต

ของที่ระลึก

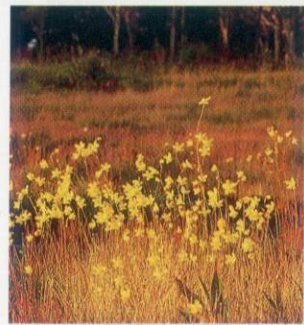

รู้จักอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวงและภูหินร่องกล้า

“เบื้องหน้าของข้าพเจ้าขณะนี้ เป็นทุ่งหญ้ากว้างเขียวและยาวเหยียด มีกำแพงต้นสนตั้งเป็นทิวบางแห่งเป็นที่ราบต่ำและบางแห่งเป็นเนิน ภูเขาสลับดอกไม้อีสวยสลับกับความเขียวของหญ้าภูมิประเทศของทุ่งแสลงหลวงแปลกตากว่าป่าดงดิบที่ข้าพเจ้าเคยท่องอยู่ ถ้าหากข้าพเจ้าเคยไปเที่ยวป่าซาฟารีมาแล้ว อาจจะคล้ายคลึงกันที่เห็นทุ่งหญ้ากว้างไกลและมีฝูงสัตว์เดินหากินอยู่ไกลๆ”

สารคดีป่า “แบกบินบุกป่า”
สร.รัตนภา

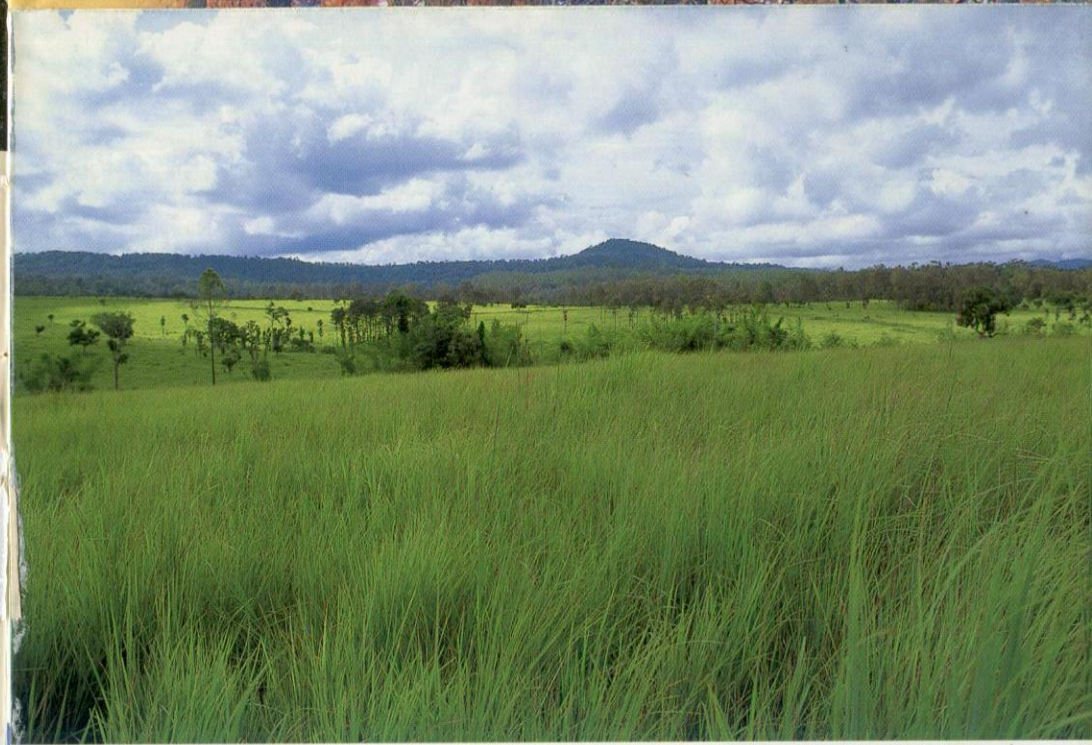

ทุ่งแสลงหลวง...สะพานนาเมืองไทย
ป่าใหญ่ในเขตรอยต่อจังหวัดพิษณุโลกกับจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้รับการกล่าวขานมานับแต่อดีตว่า แปลกตากว่าป่าอื่นๆ ในเมืองไทย ด้วยเป็นทุ่งหญ้ากว้างใหญ่หลายต่อหลายแห่งแวดล้อมด้วยดงสนขึ้นสลับอยู่ท่ามกลางป่าดงดิบและอุดมด้วยสัตว์ป่ามากมาย รู้จักกันในนาม “ทุ่งแสลงหลวง” อันเป็นผลจากการ

เปลี่ยนแปลงทางธรณีวิทยา เกิดเป็นที่ราบลอนคลื่นหน้าดินตื้น ธาตุอาหารน้อย ไม้ใหญ่ไม่สามารถขึ้นอยู่ได้ มีเพียงทุ่งหญ้าขึ้นปกคลุมที่ราบระหว่างหุบเขาในเทือกเขาเพชรบูรณ์ มีทิวเขาน้อยใหญ่ อาทิ เขาร่องเรือ ตาหมื่น เขาค้อ หรือเขาพรมศาลา เขาสามหมื่น เขาสูง เขาปู่ เขาย่า เป็นต้น ความสูงเฉลี่ยราว ๑,๐๐๐-๑,๕๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล ทอดตัวสลับซับซ้อนเป็นกำแพงด้านตะวันตกป็นน้ำลงสู่ลำน้ำเข็ก คลองวังทอง คลองชมพู ไหลลงสู่แม่น้ำน่าน และแม่น้ำป่าสัก ระหว่างทางไหลผ่าน ผืนป่า ไตรภพ เกิดเป็นน้ำตกที่สวยงามหลายแห่ง ทั้งน้ำตกแก่งโสภา น้ำตกปอย น้ำตกแก่งของ น้ำตกสกูเอนทยาน สองฟากลำน้ำมีป่าดงดิบป่าสน ที่อุดมสมบูรณ์ มีทุ่งหญ้าน้อยใหญ่ราว ๑๐ ทุ่ง กระจายอยู่ทาง

ฝั่งซ้ายลำน้ำเข็ก โดยมีทุ่งแสลงหลวงเป็นทุ่งที่กว้างใหญ่ที่สุดมีเนื้อที่ราว ๑๐ ตารางกิโลเมตร ภาพท้องทุ่งกว้างใหญ่มักเป็นภาพแรกที่คนทั่วไปคิดถึงทุ่งแสลงหลวงทั้งที่จริงๆ แล้วมีสัตว์ส่วนเพียงร้อยละ ๒ ของพื้นที่ป่าทั้งหมด ทั้งนี้เพราะความโดดเด่นของระบบนิเวศที่แตกต่างจากผืนป่าโดยรอบอาจกล่าวได้ว่าเป็น “สะพานนา” ผืนใหญ่ที่มีอยู่เพียงไม่กี่แห่งในเมืองไทยก็ว่าได้ ในท้องทุ่งกว้างคือแหล่งที่อยู่อาศัยของพืชพรรณและสัตว์ป่านานาชนิด และจะแปรสภาพเป็นทุ่งดอกไม้มี่งดงามในช่วงปลายฝนต้นหนาว

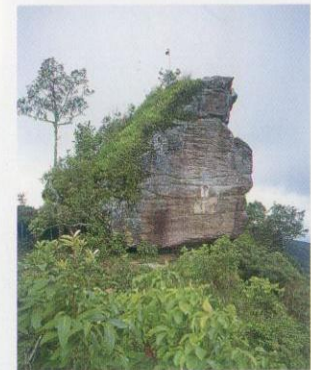
จากความสมบูรณ์ของผืนป่า กรมป่าไม้จึงประกาศให้ทุ่งแสลงหลวงเป็นอุทยานแห่งชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งสิ้น ๗๔๙,๐๐๐ ไร่

ภูหินร่องกล้า...สมรภูมิเหนือภูผา
หากความงดงามของทุ่งหญ้ายากความงามของทุ่งหญ้ากว้างใหญ่ในทุ่งแสลงหลวง คือผลงานจากการเปลี่ยนแปลงทางธรณีวิทยาหลายต่อหลายครั้งเมื่อหลายสิบล้านปีที่แล้ว ลานหินแตกและลานหินปุ่มในภูหินร่องกล้าที่ตั้งตระหง่านอยู่ทางตอนบนของทุ่งแสลงหลวง ก็นับว่าเป็นงานประติมากรรมชิ้นเยี่ยมจากหินทรายที่ผุกร่อนมาอย่างยาวนานกว่า ๑๓๐ ล้านปี เป็นความงามแปลกตาที่หาดูได้ยาก ท่ามกลางเทือกเขาสูงสลับซับซ้อนแห่งภูหินร่องกล้ามีภูผินาฬเป็นยอดที่สูงที่สุด สูง ๑,๔๒๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล ด้านตะวันตกมีทิวเขาสูงปกคลุมด้วยป่าดงดิบ มีหน้าผาสูงชันยากแก่การเข้าถึงซึ่งนับเป็นชัยภูมิที่ดียิ่ง ภูผาแห่งนี้จึงกลายเป็นฐานที่มั่นที่ใหญ่ที่สุดในเขตภาคเหนือตอนล่างของพหุคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) เป็นศูนย์กลาง

ที่เชื่อมต่อไปยังทุ่งแสลงหลวง เขา คือ ภูเมี่ยง ภูซัด หล่มสัก และหล่มเก่า ซึ่งเป็นพื้นที่เคลื่อนไหวสำคัญของประเทศลาวได้อีกด้วย ระยะเวลายาวนาน ช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๒๕ อาณาบริเวณรอบภูหินร่องกล้า ทุ่งแสลงหลวง และเขาค้อ คือสมรภูมิสู้รบที่รุนแรงที่สุดในเมืองไทยระหว่างรัฐบาลกับ พคท. พื้นที่เหล่านี้กลายเป็นพื้นที่ต้องห้ามสำหรับการท่องเที่ยวจวบจนรัฐบาลใช้ยุทธศาสตร์การเมืองนำการทหาร ประกาศใช้นโยบาย ๖๖/๒๕๒๓ ช่วงชิงมวลชนและยึดพื้นที่กลับคืนมา ปิดฉากการสู้รบอันยาวนานถึง ๑๔ ปีถึงเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๒๕ พื้นที่ ๑๙๐,๔๗๕ ไร่ ของภูหินร่องกล้าก็ได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้าในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ เพื่อรักษาพื้นที่ประวัติศาสตร์ที่มีสภาพภูมิประเทศ ทิวทัศน์สวยงาม ผืนป่าอุดมสมบูรณ์ และความ

มหัศจรรย์ทางธรณีวิทยาเอาไว้ ถึงวันนี้ความงดงามของธรรมชาติตัวแทนผืนป่าแห่งเทือกเขาเพชรบูรณ์ที่ยังหลงเหลืออยู่ ร่องรอยสมรภูมิการสู้รบ ณ ทุ่งแสลงหลวง และภูหินร่องกล้า ได้เผยโฉมให้ผู้คนได้สัมผัสและรับรู้ เป็นสองอุทยานแห่งชาติที่ยืนอยู่บนรากฐานประวัติศาสตร์เดียวกัน ทว่าต่างมีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัวแตกต่างกันไป

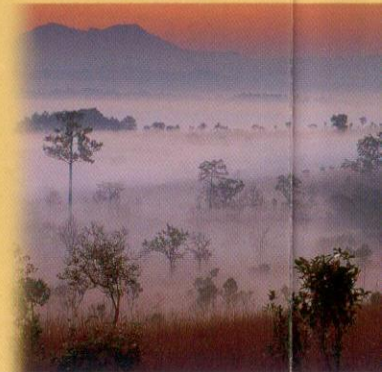

ทุ่งแ

สะพานนา และทุ่งดอกไม้กลางหุบเขา

ภาพทุ่งหญ้ากว้างใหญ่บนที่ราบกลางหุบเขา คือตัวแทนยามที่นึกถึงอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ซึ่งประกอบด้วยทุ่งหญ้าน้อยใหญ่ราว ๑๑ ทุ่ง แต่ละทุ่งต่างมีบุคลิกโดดเด่นเฉพาะตัวต่างกันไป ทุ่งแสลงหลวง ทุ่งหญ้าที่กว้างใหญ่ที่สุด ดงงามราวกับทุ่งหญ้าในอเมริกา หรือ แอฟริกาเหนือ ท้องทุ่งเขียวขจีในหน้าฝน มีต้นไม้รูปร่างแคระแกร็น ประดับอยู่ห่างๆ ทิวสนเรียงรายอยู่ชายขอบทุ่ง เทือกเขาเหยียดยาวเป็นฉากล้อมรอบ เมื่อถึงฤดูหนาว สายหมอกลอยอ้อยอิ่งเหนือทุ่งหญ้าที่เริ่มเปลี่ยนเป็นสีทองอร่าม ทุ่งนางพญา ทุ่งหญ้าแห่งความอุดม ขณะที่มีความงามของ ทุ่งดอกไม้หลากสี บานเต็มท้องทุ่งที่ทุ่งโนนสน คือภาพที่หลายคนไม่อาจลืมเลือนและกล่าวขานกันว่า นี่คือทุ่งดอกไม้ที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งของเมืองไทย

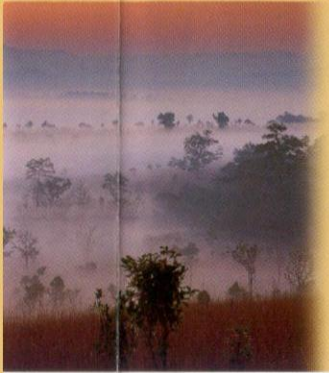
เส้นทางประวัติศาสตร์

ลานหินแตกและลานหินปุ่ม

บนพื้นที่รอยต่อ ๓ จังหวัด ครั้งหนึ่งเคยเป็นฐานที่มั่นสำคัญและใหญ่ที่สุดในภาคเหนือตอนล่างของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) ซึ่งทำสงครามต่อสู้ด้วยอาวุธกับฝ่ายรัฐบาลมากกว่า ๑๐ ปี พื้นที่บนภูหินร่องกล้า และทุ่งแสลงหลวง รวมทั้งผืนป่าใกล้เคียง อาทิ เขาค้อ ภูเมี่ยง ภูซัด ล้วนเคยเป็นสมรภูมิเลือดของนักรบกล้าทั้งสองฝ่าย คนมากมายพลีชีพเพื่ออุดมการณ์ทางการเมืองอันต่างกัน เสียชีวิตในหน้าที่แถบนี้สลับลงอย่างสิ้นเชิงในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ คงทิ้งร่องรอยและเรื่องราวของความขัดแย้งในอดีตมากมายไว้ตามเพิงผา บนลานหินและในสายน้ำ หากมาเยือนแถบนี้ เราอาจสัมผัสถึงอดีตผ่านเสียงกระซิบของสายลมหนาวที่เข้าหอยกยอดหญ้ากลางท้องทุ่ง หรือกรีดผ่านผาหินบนดอยสูงได้

เป็นปรากฏการณ์ทางธรณี และโดดเด่นไม่มีที่ใดเหมือน ลานหินร่องกล้า มีพื้นที่ราว ๑๐๐ ไร่ เป็นลานหินแตกเป็นร่องลึกและยาวตลอดพื้นที่กว่า ๒ เมตร สันนิษฐานว่าชื่อจากหินแตกนี้เอง โดยมาจากคำหินปุ่มเป็นลานซึ่งมีหินผุดขึ้นเป็นชุดมาอย่างดี แต่ละก้อนมีขนาดความสูงราว ๑ ฟุตและมีอยู่ตลอดช่วงฤดูแล้งราวเดือนเมษายน จะออกดอกขาวสะพรั่งเต็มลาน ลานหินแตกและลานหินปุ่ม เป็นที่ ๕๐-๖๐ ล้านปีมาแล้ว และผ่านโดยน้ำและลมมานับล้านปี จนบนลานหินให้ผู้คนได้ฉงนใจในปัจ

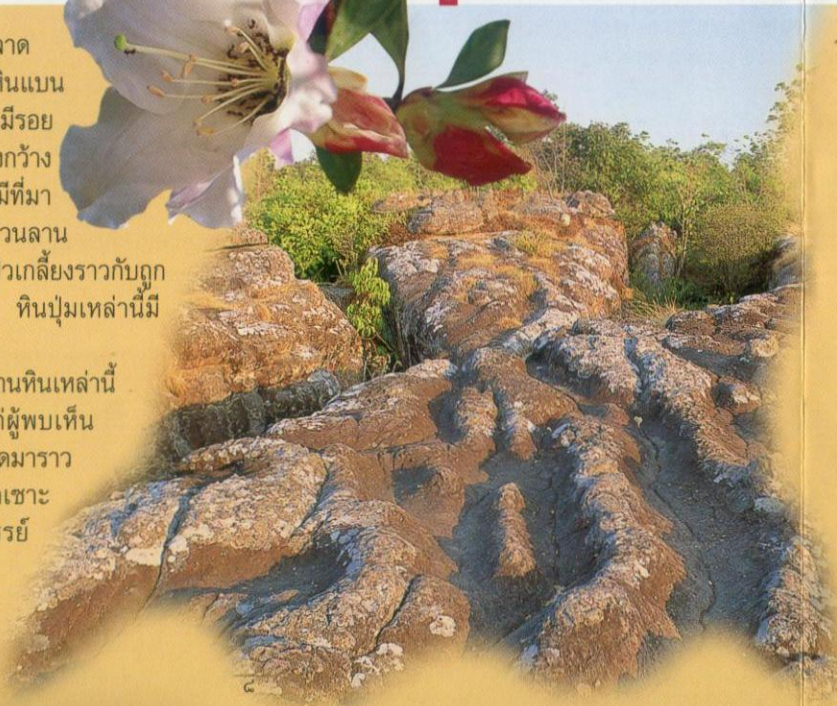
ง แ ส ล ง ห ล ว ง

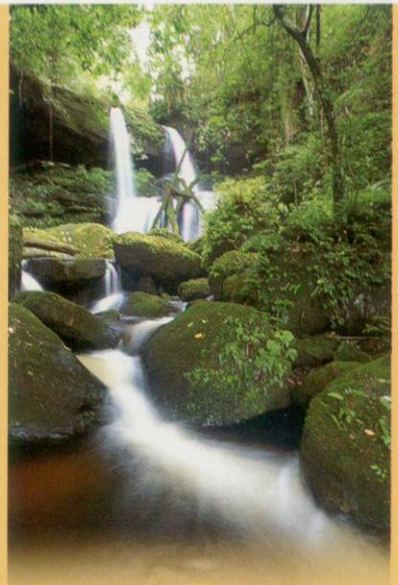
น แ ต ก และ ล าน หิน ปุ่ม

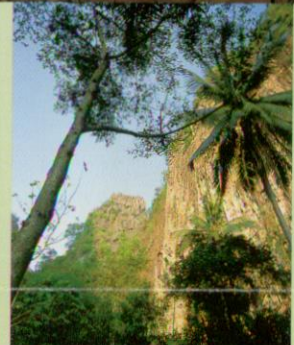
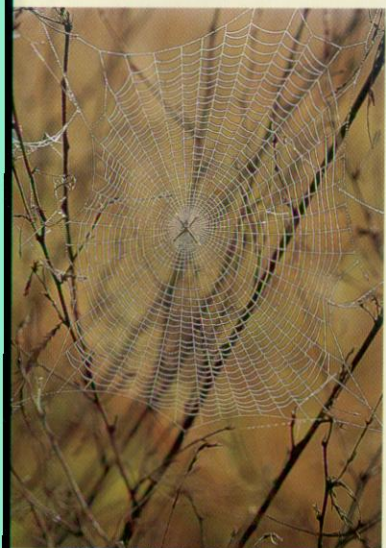
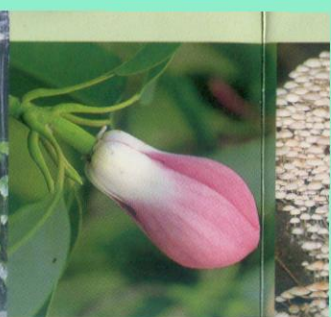
ภู หิน ร ่อง ก ล ้า น้ำ ต ก ห ม ัน แ ต ง

ปรากฏการณ์ทางธรณีวิทยาที่แปลกประหลาด
ต้นไม้ที่โตเหมือน ลานหินแตกเป็นลานหินแบน
หินร่องกล้า มีพื้นที่ราว ๔๐ ไร่ บนลานหินนี้ มีรอย
ร่องลึกและยาวตลอดพื้นผิว รอยแตกบางร่องกว้าง
เมตร ลันนั้นฐานว่าชื่อ “ภูหินร่องกล้า” มีที่มา
จากนี้เอง โดยมาจากคำว่า “หินร่องกล้า” ส่วนลาน
หินซึ่งมีหินผุดขึ้นเป็นปุ่มค่อนข้างกลม ผิวเกลี้ยงราวกับถูก
ขัด แต่ละก้อนมีขนาดใหญ่ใกล้เคียงกัน หินปุ่มเหล่านี้มี
ราว ๑ พืดและมีอยู่ตลอดลานหินริมหน้าผา
ฤดูแล้งราวเดือนเมษายน กุหลาบขาวบนลานหินเหล่านี้
ออกขาวสะพรั่งเต็มลานหินเป็นที่ตื่นตาแก่ผู้พบเห็น
ดอกและลานหินปุ่ม เป็นปรากฏการณ์ที่กำเนิดมาราว
านปีมาแล้ว และผ่านกระบวนการการกัดเซาะ
ละลุมมานับล้านปี จนกลายเป็นสิ่งอัศจรรย์
ให้ผู้คนได้ฉงนใจในปัจจุบัน

เป็นน้ำตกที่มีชื่อเสียงที่สุดของอุทยานฯ ภูหินร่องกล้า
นักท่องเที่ยวที่มาถึงมักหาโอกาสไปสัมผัสน้ำตกที่
ได้รับการยกย่องว่าสวยงามที่สุดแห่งหนึ่งของไทย
เพราะนอกจากความยิ่งใหญ่ถึง ๓๒ ชั้นแล้ว ธรรมชาติ
ยังประดับประดาองค์ประกอบทั้งดงามลงตัวท่ามกลาง
ป่าดงดิบสมบูรณ์ผืนสุดท้ายที่เหลืออยู่ มีพืชพันธุ์
สัตว์ป่า น่าสนใจหลากหลายชนิด เส้นทางสู่น้ำตก
จึงเหมาะแก่การศึกษาธรรมชาติอย่างดียิ่งทุกฤดูกาล
หากเป็นหน้าฝนพื้นป่าชุ่มฉ่ำ น้ำตกมีน้ำเต็มเปี่ยม
แทรกสลับกับสีเขียวสดของเฟิร์นใบศร หรือ
เฟิร์นชิกแซกที่พบครั้งแรกของประเทศไทยบริเวณ
ทางไปน้ำตกแห่งนี้ ขณะที่ใบก่วม (เมเปิ้ล) สีแดงจะ
ห่มคลุมทั่วผืนป่าและลำธารเมื่อความหนาวเย็นมาเยือน
ส่งท้ายด้วยความงามในยามหน้าร้อน แม้ว่าจะ
น้อยลง หากปากลับมีสีส้มจากกล้วยไม้ตามคำคบ

อุทยานแห่งชาติ ทุ่งแสลงหลวง ภูหินร่องกล้า

เส้นทางการเดินทาง
และสถานที่ท่องเที่ยว
บริเวณอุทยานแห่งชาติ
ทุ่งแสลงหลวง
และภูหินร่องกล้า

เยือนเส้นทางเดือนห้าฝั่งตะวันตก แห่งทุ่งแสลงหลวง
(๒ วัน ๑ คืน ไม่รวมเวลาเดินทาง)
ตลอดแนวเขาหินปูนทางปากตะวันตกของอุทยาน

วันที่ ๒ ก่อนเดินทางกลับอาจแวะเที่ยวน้ำตก ที่เรียงรายอยู่บนเส้นทางพินธุโลก-เพชรบูรณ์

วันที่ ๓ เดินทางกลับสู่หน่วยฯ หนองแม่นา พา
ไปเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่ทุ่งนา ผกค. ก่อนเดินทาง

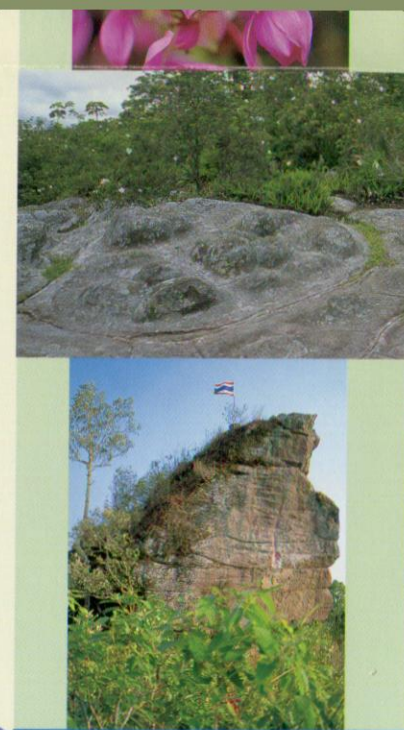
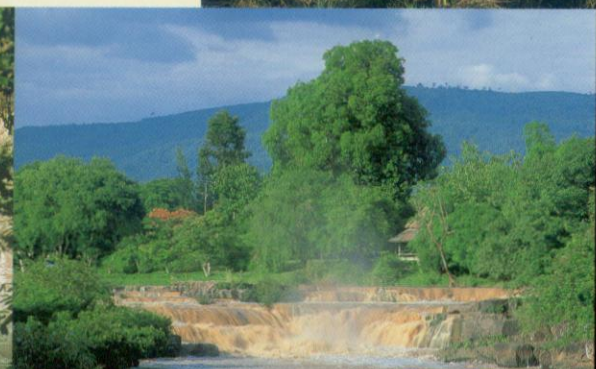
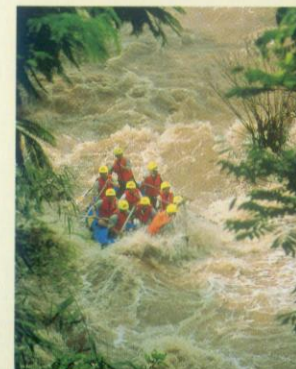
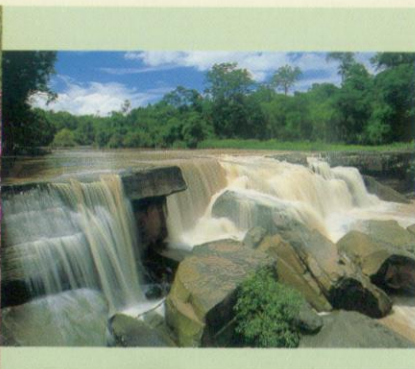
แวะชมน้ำตกสกุณทยาน น้ำตกแก่งซอง น้ำตกปอย น้ำตกแก่งโสภา
อาจแวะพักแรมบริเวณน้ำตกแก่งโสภา หรือไปพักที่เขาค้อก็ได้
วันที่ ๒ มุ่งหน้าสู่เขาค้อ แวะชมอนุสาวรีย์ทหารจีนฮ่อ
พิพิธภัณฑสถานอนุสาวรีย์ผู้เสียสละ และพระตำหนักเขาค้อ ก่อน
เดินทางกลับ หรืออาจจะใช้เส้นทางย้อนขึ้นมาจากเพชรบูรณ์-พิษณุโลก
มุ่งหน้าสู่เขาค้อ ก่อนแวะเที่ยวน้ำตกกระหว่างทางกลับก็ได้

อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง
(เส้นทาง)

มชาติอันกว้างใหญ่ แวดล้อมด้วยป่า
งปลายุถุพันธ์ต้นฤดูหนาว ดอกไม้
าวทั่วท้องทุ่ง นักนิยมธรรมชาติย่อม
ด เช่นเดียวกับนักปั่นที่พาเสือภูเขา
ลง-ทุ่งนางพญา-ทุ่งนา ผกค.
อย่างเต็มที่ นักท่องเที่ยวควรมีเวลา

กหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ หนองแม่นา
มพันธุ์ไม้ ดอกไม้ในทุ่งหญ้า พักแรม
จักรยานเสือภูเขาไปตามเส้นทาง
ทางเข้าสู่ทุ่งโนนสน พักแรมที่แก่ง

หน่วยฯ หนองแม่นา หากมีเวลาแวะ
ที่ทุ่งนา ผกค. ก่อนเดินทางกลับ

ปฏิทินท้องถิ่น ธรรมชาติ

- **ฝนเริ่มตกชุก** สายน้ำในลำน้ำเข็ก และลำห้วยต่างๆ เริ่มเต็มเปี่ยม บรรดาแก่งต่างๆ รวมทั้งน้ำตก เริ่มมีน้ำมาก
- **หมู่บ้านระดับเต็มท้องทุ่ง** เมื่อฝนแรกมาเยือนหลังไผ่ป่าในหน้าแล้ง ภูเขื่อนเท่งรากแตกยอดเป็นอาหารของฝูงสัตว์ป่า อาทิ เก้ง กวาง
- **ป่าดงดิบเขียวชอุ่ม** ทั้งที่ทุ่งแสลงหลวง และภูหินร่องกล้า ตามโชดหิน หนักรา มีมอส เฟิร์น กล้วยไม้สีสวย ลั่นมังกิร ทั้งสีส้ม สีชมพูงดงาม
- **พืชตระกูลขิงข่า** เริ่มออกดอกที่ทุ่งแสลงหลวง ทั้งกระเจียวขาว กระเจียวแดง เปราะป่า วานมหาเมฆ ตาหินโหว
- **นกป่าจับคู่** สร้างรัง วางไข่ บ้างก็ช่วยกันเลี้ยงดูลูกอ่อน

ฤดูฝน (กรกฎาคม-ตุลาคม)

ฤดูกาลแห่งความอุดม

- **เดินป่า** สัมผัสผืนป่าเขียวชอุ่มในหน้าฝน ชมพันธุ์ไม้ กล้วยไม้ สีสวยบานสะพรั่ง
- **เที่ยวทุ่ง** ที่เต็มไปด้วยไม้ดอกหลากหลายสีสันนานาชนิด ในทุ่งแสลงหลวง ทุ่งนางพญา ทุ่งโนนสน
- **เที่ยวน้ำตก** ที่มีน้ำเต็มเปี่ยม ทั้งน้ำตกแก่งโสภา น้ำตกปอย น้ำตกแก่งซอง ที่อยู่รอบๆ ทุ่งแสลงหลวง และน้ำตกหมันแดง น้ำตกร่องกล้า น้ำตกกรมเกล้า-ภราดร น้ำตกศรีพัชรินทร์ที่ภูหินร่องกล้า
- **ล่องแก่ง** พญายักษ์ในลำน้ำเข็กที่เต็มเปี่ยม ผ่านเกาะแก่งต่างๆ ทั้งแก่งซาง แก่งนางคอย แก่งวังน้ำเย็น และแก่งซอง
- **ดูนกในท้องทุ่ง** ช่วงปลายฝนต้นหนาวเป็นฤดูกาลที่เหมาะสมกับการดูนกมากที่สุด โดยเฉพาะบริเวณทุ่งนางพญา เส้นทางศึกษาธรรมชาติ ทุ่งนา ผด. มีนกในทุ่งหญ้าและป่าสนที่น่าสนใจหลายชนิด เช่น นกกระทาทุ่ง นกยอดหญ้า นกตะขาบทุ่ง เหยี่ยวขาว นกหัวขวาน นกพญาไฟ นกจับแมลง นกเค้า และไก่ป่า เป็นต้น

ภู หิน ร่อง ก ล้า

ทุ่ง แสลง หลวง

- **อากาศหนาวเย็นมากขึ้น** มีเมฆหมอก ไอน้ำปกคลุมทั้งที่ทุ่งแสลงหลวงและภูหินร่องกล้า
- **ดอกไม้บานสะพรั่ง** ทั้งในท้องทุ่ง และบนลานหิน
- **ระดับน้ำเริ่มลดลง** ทั้งในลำน้ำเข็ก และน้ำตกต่างๆ
- **ฤดูกาลผสมพันธุ์ของสัตว์ป่า** เป็นช่วงที่ช้างเริ่มออกหากินผสมพันธุ์ จึงไม่ควรเดินตามเส้นทางช้างบริเวณทุ่งโนนสน ในยามค่ำคืน
- **กุ่มแดง** เริ่มผลัดใบร่วงหล่นอยู่ตามเส้นทางสู่น้ำตกหมันแดงที่ภูหินร่องกล้า

- **น้ำเริ่มแห้งลง** การสำรวจถ้ำน้ำลอด แถบบ้านมุงทำได้ง่ายขึ้น
- **ลานหินเริ่มแห้ง** พันธุ์ไม้หลายชนิดเริ่มโรยรา ทุ่งหญ้าแห้งเป็นสีเหลืองทอง
- **ไผ่ป่า** เป็นช่วงที่บริเวณทุ่งหญ้าแห้งกรอบ ซึ่งจะเป็นเชื้อไฟอย่างดี มักเกิดไฟป่าขึ้นเสมอๆ ในทุ่งแสลงหลวง

ปลายฝนต้นหนาว (พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์)

ฤดูร้อน (มีนาคม-มิถุนายน)

ฤดูกาลดอกไม้บาน

ฤดูกาลแห่งสีสัน

- **ดูนกในท้องทุ่ง** ช่วงต้นฤดูยังเป็นช่วงที่เหมาะสมกับการดูนก โดยเฉพาะบริเวณทุ่งหญ้าต่างๆ
- **ชมดอกไม้บนลานหิน** ที่ภูหินร่องกล้า ช่วงเวลานี้เราจะได้ชมความงามของพันธุ์ไม้ เช่น ตาหินโหว เหง้าน้ำทิพย์ ชูช่อเป้งบานเต็มลานหิน บริเวณเส้นทางเดินโลกที่สาม
- **เที่ยวทุ่งดอกไม้** ที่ทุ่งโนนสน ซึ่งจะเปิดให้ชมในช่วงวันที่ ๒๓ ตุลาคม-ธันวาคมของทุกปี ชมความงามของดอกไม้หลากหลายสีบนบานสะพรั่งเต็มท้องทุ่ง ทั้งดุสิตา กระดุมเงิน กระดุมทอง หอนนาค หยาดน้ำค้าง หม้อข้าวหม้อแกงลิง ฯลฯ
- **ขั้วจัญยานที่ทุ่งแสลงหลวง** สัมผัสความงามของป่าสน ท่ามกลางความสวยงามของทุ่งหญ้า ดอกไม้สีสวย
- **ชมทะเลหมอกเหนือท้องทุ่ง** ที่จุดชมทิวทัศน์ทุ่งแสลงหลวง ชมภาพทะเลหมอกปกคลุมทั่วท้องทุ่ง มีทิวสน และต้นไม้ใหญ่ขึ้นแซมเป็นจุดๆ สวยงามแปลกตาต่างจากทะเลหมอกที่พบเห็นตามหุบเขา
- **ชมทะเลหมอกเหนือภูผา** ที่จุดชมทิวทัศน์ธารพายุเหนือภูผาในภูหินร่องกล้า ชมภาพพระอาทิตย์ขึ้นยามเช้า และทะเลหมอกที่ปกคลุมทั่วขุนเขา งดงามไม่แพ้ทะเลหมอกที่ใด
- **เที่ยวงานเทศกาลปีใหม่องค์กล้า** ชมประเพณีปีใหม่ของชาวม้งบ้านร่องกล้าและบ้านห้วยน้ำไซ ที่อยู่รอบภูหินร่องกล้า สัมผัสเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวม้ง

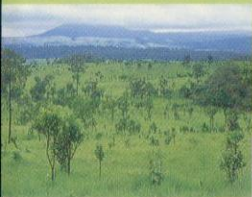
- **เที่ยวถ้ำ** ระดับน้ำที่แห้งลง ทำให้เหมาะแก่การเที่ยวถ้ำ ทั้งดงมหลายแห่ง เช่น ถ้ำเดือน-ถ้ำดาว ถ้ำบ้านมุง
- **เดินป่า** ตามเส้นทางศึกษาธรรมชาติ สัมผัสสีสันบรรยากาศป่าหน้าร้อน
- **ชมกุหลาบขาวบนลานหิน** ที่ภูหินร่องกล้า นอกจากนี้ยังมีพันธุ์ไม้หลากหลายชนิดให้ชม อาทิ เปราะภู อ้าหลวง สิงโตกลอกตา เปราะหิน ฯลฯ

ก แรมทางกลางท้องทุ่ง ในอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง

ภาพท้องทุ่งกว้างใหญ่เต็มไปด้วยดอกไม้หลากสีสัน มีทิวสนเรียงรายเป็นฉากหลังในอุทยานฯ ทุ่งแสลงหลวง งดงามราวกับภาพวาดที่ธรรมชาติบรรจงแต่งแต้มติดตาจริงใจ ผู้ที่เคยไปสัมผัส การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติเมื่อหลายล้านปีก่อนทำให้แผ่นดินทางด้านใต้ของอุทยานฯ กลายเป็นที่ราบลอนคลื่น หน้าดินดินและธาตุอาหารน้อยไม่เพียงพอที่ไม่ใหญ่จะตั้งตัวได้ จึงมีเพียงหญ้าและพันธุ์ไม้ล้มลุกขึ้นปกคลุมทั่วท้องทุ่งแทรกสลับด้วยทิวสน และป่าเต็งรังรอบนอก แลดูคล้ายสะวันนาแห่งป่าอเมริกาและแอฟริกา

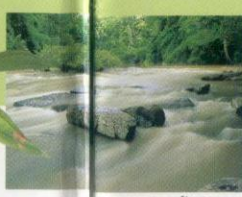
จุดชมทิวทัศน์ทุ่งแสลงหลวง

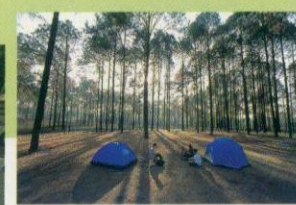
ทิวสนที่ทุ่งนางพญา

ผีเสื้อหลากหลายชนิดที่แก่งวังน้ำเย็น

สายน้ำที่แก่งวังน้ำเย็น

พักแรมที่ทุ่งนางพญา

ต้นแสลงใจอันเป็นที่มาของชื่อทุ่งแสลงหลวง

ทุ่งโนนสน เป็นทุ่งหญ้าซึ่งมีดอกไม้มากที่สุด ในอุทยานฯ ทุ่งแสลงหลวง โดยเฉพาะดอกไม้จำพวกที่ชอบขึ้นตามที่ชุ่มน้ำและบนลานหิน ช่วงปลายฤดูฝนต่อต้นฤดูหนาวทุ่งโนนสนจะกลายเป็นอาณาจักรดอกไม้สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งในเมืองไทย

แก่งหักไผ่
เลยจากแก่งวังน้ำเย็น ประมาณ ๓ กิโลเมตร ได้ชื่อจากยุทธการหักไผ่ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๔ บริเวณลำน้ำเข็กช่วงนี้มีการรบดุเดือดถึงขั้นประจัญบานระยะประชิดตัว

เส้นทางศึกษาธรรมชาติทุ่งนา ผกค.
ห่างจากหน่วยฯ ทองแม่ ๑ กิโลเมตร ระยะทาง ๒,๖๐๐ เมตร ใช้เวลาเดินประมาณ ๓ ชั่วโมง ผ่านทุ่งหญ้า ป่าดงดิบและป่าเต็งรัง มีจุดสื่อความหมายธรรมชาติให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษา ๕ สถานี

จุดชมทิวทัศน์
อยู่กิโลเมตรที่ ๒ บนเส้นทางสู่ทุ่งนางพญา หากมาแต่เช้ามืดจะสามารถเห็นพระอาทิตย์ขึ้นเหนือเขาได้

แก่งวังน้ำเย็น
แก่งใหญ่ในลำน้ำเข็ก มีผีเสื้อหลายชนิด เป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ วังน้ำเย็น เหมาะแก่การพักผ่อนระหว่างเส้นทางเที่ยวทุ่งแสลงหลวง

ทุ่งแสลงหลวง
ทุ่งหญ้าซึ่งกว้างที่สุดของอุทยานฯ ล้อมรอบด้วยขุนเขาและป่าดิบในฤดูฝนจะมีพืชหัว เช่น กระเจียวขาว กระเจียวแดง วานมหาเมฆ เปราะป่า ตาเหินไหว และดอกทองอนาค ออกดอกมากมาย อยู่ติดกับหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ทองแม่ (สส.๔)

ทุ่งนางพญา เป็นพื้นที่เนินลูกคลื่นปกคลุมด้วยทุ่งหญ้าสลับป่าสนสองใบ เป็นเส้นทางดูนกที่สำคัญของอุทยานฯ อยู่ห่างจากหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ทองแม่ (สส.๔) ๑๔ กิโลเมตร

แรมทางกลางทุ่งหญ้า

นักท่องเที่ยวที่อยากจะมาสัมผัสความงดงามของทุ่งหญ้าที่นักท่องเที่ยวนั่งรถชมทิวทัศน์ในท้องทุ่ง หรือหากมีเวลาจะเดินป่าทั้งทุ่งแสลงหลวง ทุ่งนางพญา ทุ่งโนนสน ต้องใช้เส้นทางจากหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ทองแม่ (สส.๔)

ทุ่งแสลงหลวง

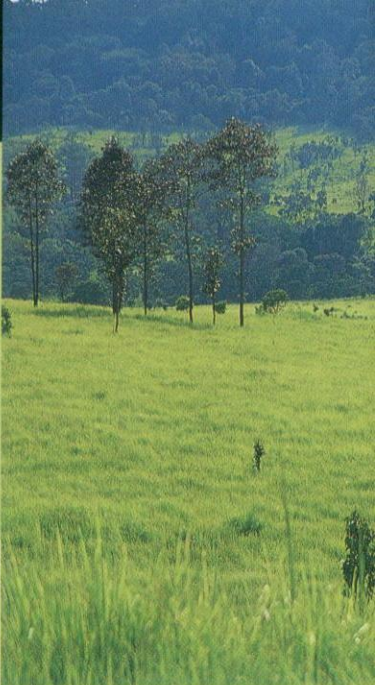
อยู่ติดกับที่ทำการหน่วยฯ ทองแม่ เป็นทุ่งที่กว้างใหญ่ที่สุด มีเนื้อที่ถึง ๑๐ ตารางกิโลเมตร (๖,๒๕๐ ไร่) ลักษณะคล้ายแอ่งกระทะขนาดใหญ่ มีเนินน้อยใหญ่สลับเป็นลอนอยู่ภายใน มีป่าสน ป่าดงดิบ ป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง อยู่ตามรอยต่อระหว่างเนินกับรอบๆ ตัวทุ่ง เมื่อถึงฤดูฝนทุ่งทุ่งจะเขียวขจีด้วยหญ้าที่ระบัดขึ้นใหม่ พืชพันธุ์ที่สวยงามหลายชนิดเริ่มผลิดอก เช่น กระตุ่มเงิน หญ้าบัว ฯลฯ ความงดงามจะยิ่งเพิ่มมากขึ้นในช่วงฤดูหนาว ชมทะเลหมอกสีขาวทั่วท้องทุ่ง หากมีเวลาเช้าดูแล้วทุ่งหญ้าจะกลายเป็นสีทอง พันธุ์

ไม้ในป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรังเปลี่ยนสีผืนป่าเพิ่มสีสันอยู่รายรอบ นักท่องเที่ยวสามารถนั่งรถชมทิวทัศน์ในท้องทุ่ง หรือหากมีเวลาจะเดินป่าทั้งทุ่งแสลงหลวง ทุ่งนางพญา ทุ่งโนนสน ต้องใช้เส้นทางจากหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ทองแม่ (สส.๔)

อยู่ห่างจากหน่วยฯ ทองแม่ ๑๔ กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๕ ตารางกิโลเมตร ลักษณะเป็นเนินลูกคลื่นปกคลุมด้วยทุ่งหญ้าสลับกับป่าสนสองใบที่มีขนาดใหญ่ ตามลำต้นมีไม้อิงอาศัยที่หายาก คือ เอื้องชะนี เอื้องคำปากโก่ นอกจากความงดงามของทุ่งหญ้าแล้ว ทุ่งนางพญายังเป็นเส้นทางดูนกที่สำคัญเส้นทางหนึ่ง นักท่องเที่ยวที่ต้องการพักแรมที่ทุ่งนางพญา ต้องติดต่อเจ้าหน้าที่ก่อน เพราะทางอุทยานฯ จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้าไปพักแรมในทุ่ง หากไม่ต้องการพักแรม ก็ควรออกเดินแต่เช้าและกลับออกมาก่อนมืด

สะวันนาเมืองไทย

ภาพทุ่งหญ้ากว้างใหญ่ไม่มีต้นยืนต้นเป็นฉากหลัง ทิวสนเรียงรายเป็นฉากหลัง ในเขตอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง เป็นลักษณะของสภาพภูมิศาสตร์และระบบนิเวศที่เรียกว่า "สะวันนา" (Savanna / Savannah) ซึ่งมีอยู่เพียงไม่กี่แห่งในเมืองไทย ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดสะวันนา คือ หญ้าคาที่ยังคงการงอกของเมล็ดไม้ส่วนใหญ่ ปริมาณน้ำฝนที่แตกต่างกันชัดเจนระหว่างฤดูฝนกับฤดูแล้ง อากาศที่ร้อนจัดในฤดูแล้ง ทำให้ต้นหญ้าเหี่ยวแห้งตายลงหากเกิดไฟป่าขึ้น กล้าไม้ใหญ่ใหญ่ประเภทไม้ทนไฟไม่สามารถเติบโตขึ้นมาเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติเช่นนี้ได้ อีกทั้งความร่วมมือของสภาพภูมิอากาศบริเวณทุ่งหญ้าที่มีภูเขาดินแดนเก็บอุ้มน้ำได้ไม่ดี มีแร่ธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์น้อย ไม่เหมาะแก่ไม้ใหญ่ เมื่อฝนแรกมาเยือนจึงมีเพียงหญ้าที่ระบัดที่แตกใบใหม่เป็นอาหารของเหล่าสัตว์ป่าและมวลดอกไม้บนานาพันธุ์ หลากสีสัน เต็มท้องทุ่งสลับเปลี่ยนหมุนเวียนเช่นนี้เรื่อยไป

๖ เลาะชายขอบทุ่งแสลงหลวง จากลำน้ำเข็กสู่เขาค้อ

นอกเหนือจากทุ่งหญ้ากว้างใหญ่แล้ว ทางด้านใต้ของอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวงยังมีป่าดงดิบที่อุดมสมบูรณ์ เป็นตัวแทนผืนป่าแห่งเทือกเขาเพชรบูรณ์ที่หลงเหลืออยู่ เป็นต้นกำเนิดแหล่งน้ำลำธารหลายสาย โดยเฉพาะลำน้ำเข็กที่ไหลลัดเลาะจากด้านใต้ขึ้นเหนือผ่ากลางอุทยานฯ มาถึงที่ทำการอุทยานฯ เป็นแนวเขตด้านทิศเหนือลงสู่พื้นที่ราบรอบนอกก่อนสลับปลายทางที่ลำน้ำน่าน ระหว่างการเดินทางของลำน้ำก่อเกิดเป็นน้ำตกที่สวยงามหลายแห่งอีกทั้งเกาะแก่งกลางลำน้ำที่สร้างความตื่นเต้นท้าทายในยามล่องเรือผ่าน จากสายน้ำวกลงสู่แผ่นดินประวัติศาสตร์ด้านใต้ที่เขาค้อ ที่ซึ่งมีธรรมชาติอันงดงามและเรื่องราวมากมายรอเราอยู่

จุดชมทิวทัศน์บนเขาค้อ

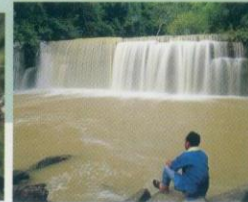
พระตำหนักเขาค้อ

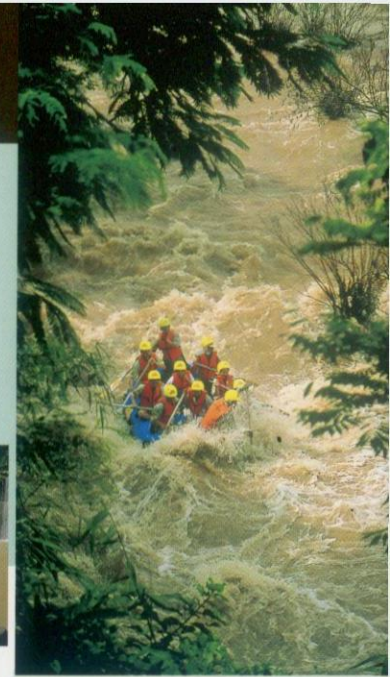
น้ำตกแก่งช้าง

น้ำตกแก่งโสภา
น้ำตกที่ใหญ่ที่สุดในอุทยาน

น้ำตกศรีดิษฐ์

รอยอดีตรอบเขาค้อ

เขาค้อ คือหนึ่งในสมรภูมิการสู้รบในอดีตเฉกเช่นเดียวกับทุ่งแสลงหลวงและภูหินร่องกล้า ที่ซึ่งร่องรอยไว้ให้ชนรุ่นหลังได้เรียนรู้ท่ามกลางธรรมชาติที่สวยงามและสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง ไม่ว่าจะเป็นอนุสาวรีย์ทหารจีนฮ่อ ซึ่งเป็นกองกำลังทหารอาสาเข้ามาต่อสู้กับพม่า พม่าที่ถอยร่นและการสู้รบเขาค้อ สถานที่รวบรวมอาวุธ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ของทหารทั้งสองฝ่าย และอนุสาวรีย์ผู้เสียสละเขาค้อ สร้างด้วยหินอ่อนสีขาวมองเห็นโดดเด่นแต่ไกล บริเวณหน้าผาด้านเหนือของเขาค้อคือที่ตั้งของพระตำหนักเขาค้อที่ประทับแรมในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เวลาเสด็จฯ มาทรงตรวจเยี่ยมราษฎรและโครงการพระราชดำริบริเวณนี้ เปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าชมบริเวณด้านนอกได้ จากจุดนี้จะมองเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกล นอกจากนั้นบนเส้นทางสู่หน่วยฯ หนองแม่นาทางด้านหลังเขาค้อ ยังมีน้ำตกศรีดิษฐ์ น้ำตกขนาดกลางที่เกิดจากลำน้ำเข็ก

เที่ยวน้ำตกบนสายน้ำเข็ก

บนลำน้ำเข็กที่ไหลลัดเลาะผ่านใจกลางอุทยานฯ ขึ้นมาเป็นแนวเขาด้านบนมีน้ำตกใหญ่น้อยหลายแห่งเรียงรายอยู่ริมทางหลวงหมายเลข ๑๒ (พิษณุโลก-เพชรบูรณ์) เริ่มจากกลุ่มน้ำตกขนาดเล็ก ได้แก่ น้ำตกสกุญทยาน หรือน้ำตกวังนกแอ่น อยู่บริเวณกิโลเมตรที่ ๓๐ น้ำตกแก่งซอง กิโลเมตรที่ ๔๕ และ น้ำตกปอย กิโลเมตรที่ ๖๐ น้ำตกเหล่านี้มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ เป็นลำธารตกจากหน้าผาหินทรายสายน้ำที่สลับเปลี่ยนจากน้ำตกหินปูนที่พบบ่อยๆ ในภาคกลาง ส่วนน้ำตกขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดี คือ น้ำตกแก่งโสภาซึ่งอยู่บริเวณกิโลเมตรที่ ๗๒ สายน้ำไหลผ่านหน้าผาสูงชันลดหลั่นลงมาถึง ๓ ชั้น สวยงามมาก โดยเฉพาะในฤดูฝนที่มีน้ำเต็มเปี่ยม นอกได้ จากจุดนี้จะมองเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกล นอกจากนั้นบนเส้นทางสู่หน่วยฯ หนองแม่นาทางด้านหลังเขาค้อ ยังมีน้ำตกศรีดิษฐ์ น้ำตกขนาดกลางที่เกิดจากลำน้ำเข็ก

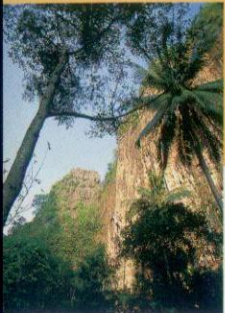
ล่องแก่งผจญภัยเหนือสายน้ำเข็ก

ในลำน้ำเข็กปัจจุบันมีการล่องเรือยางอยู่ ๒ ช่วง คือ ช่วงใต้ต้นน้ำตกปอย-วัดท่าข้าม เป็นช่วงที่ไม่ยากนัก ความยากประมาณระดับ ๒ ใช้เวลาล่องราว ๑ ชั่วโมง ส่วนช่วงที่ ๒ คือ จากท้อโพธิ์ไทรวัลย์-น้ำตกแก่งซอง ถือว่าเป็นช่วงที่ตื่นเต้น สนุกสนานที่สุด เพราะมีเกาะแก่งในลำน้ำเกือบตลอดเส้นทาง แก่งที่มีชื่อเสียงได้แก่ แก่งปากยาง แก่งหลังสวน แก่งนางคอย แก่งร้อยเมตร แต่ช่วงที่ยากที่สุด คือ การนำเรือยางผ่านแก่งช้าง ซึ่งเป็นโขดหินใหญ่หลายก้อนขวางอยู่กลางลำน้ำแบ่งสายน้ำในลำห้วยเข็กออกเป็นช่องเล็กช่องน้อย เลี้ยวจากนี้ไปสายน้ำจะหักลงเป็นชั้นน้ำตกเล็กๆ สูงราว ๒ เมตร จัดเป็นแก่งที่มีความยากระดับ ๔ การล่องแก่งช่วงนี้จะมาขึ้นฝั่งบริเวณลานจอดรถเหนือน้ำตกแก่งซองใช้เวลาล่องประมาณ ๒ ชั่วโมง

ค เยือนเส้นทางเถื่อนถ้ำฝั่งตะวันตก แห่งทุ่งแสงหลวง

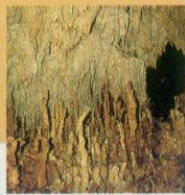
การเปลี่ยนแปลงทางธรณีวิทยาเมื่อหลายล้านปีก่อน นอกจากจะส่งผลให้เกิดที่ราบลอนคลื่นทางด้านใต้ของอุทยานแห่งชาติทุ่งแสงหลวง ซึ่งกลายเป็นทุ่งหญ้ากว้างใหญ่ในปัจจุบันแล้ว ทางด้านตะวันตกของอุทยานฯ ยังปรากฏแนวเขาหินปูนหลงเหลืออยู่ เป็นที่มาของถ้ำหลายแห่งท่ามกลางป่าดงดิบที่มีการสำรวจพบบริเวณนี้ บางแห่งเป็นถ้ำน้ำลอดมีสายน้ำจากผืนป่าไหลลอดฝ่าถ้ำน้ำ ออกไปรวมกับแม่น้ำน่าน ขณะที่ถ้ำอีกหลายแห่งที่ยังไม่ได้ทำการสำรวจ เป็นความลึกลับที่รอการไขปริศนา เช่นเดียวกับสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์รูปร่างลักษณะแปลกตา เช่น ปลาตาบอด เป็นต้น นับเป็นความมหัศจรรย์ของธรรมชาติและสิ่งมีชีวิตที่น่าตื่นตาตื่นใจจริง

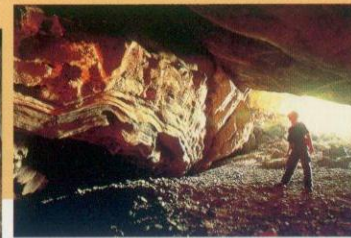
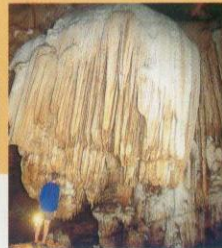
ผาหินเหนือถ้ำบ้านมุง

ค้างคาวจำนวนมากที่ออกจากถ้ำบ้านมุงยามเย็น

หินงอกหินย้อยภายในถ้ำพระวังแดง

ถ้ำเดือน-ถ้ำดาว

ถ้ำ...มหัศจรรย์ใต้ผืนพิภพ

ถ้ำพระวังแดง
ลึก ๑๔ กิโลเมตร เป็นถ้ำน้ำลอดมีทางเดินลงสู่ถ้ำด้านล่างได้ สามารถเดินเข้าไปได้ลึก ๒.๕ กิโลเมตร

ถ้ำพระไทรงาม
พบปลาตาบอดในถ้ำ มีอยู่ ๒ ชนิด ลำตัวสีขาว ดวงตาเล็กมาก จนดูเหมือนตาบอด

ถ้ำเดือน-ถ้ำดาว
เป็นถ้ำซึ่งสวยที่สุดในเขตนี้ ต้องลุยน้ำลึกประมาณ ๑๕๐ เซนติเมตร เข้าไปจึงจะสัมผัสความงามของถ้ำซึ่งลึกประมาณ ๑.๔๐๐ เมตร การเที่ยวชมถ้ำเดือน-ถ้ำดาว สามารถเที่ยวได้เฉพาะหน้าแล้งเท่านั้น

ถ้ำบ้านมุง
อยู่ภายในวัดบ้านมุง เป็นถ้ำต้นๆ มีค้างคาวอาศัยอยู่จำนวนมาก บินออกหากินเป็นสายดำมืด ในเวลาเย็นประมาณ ๕ โมงครึ่งเป็นประจำทุกวัน

กลุ่มถ้ำบ้านมุง

บ้านมุง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอุทยานฯ ในเขตอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ห่างจากตัวอำเภอราว ๗ กิโลเมตร บริเวณทิศเหนือของหมู่บ้านคือแนวทิวเขาหินปูนสลับซับซ้อนทอดตัวในแนวเหนือ-ใต้ มีถ้ำมากมายนับร้อยๆ แห่ง ซุกซ่อนอยู่ บางถ้ำก็ได้รับการสำรวจและเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวแล้ว บางถ้ำก็เป็นถ้ำน้ำลอดที่มีพระสงฆ์ดูแลจัดการ ถ้ำที่มีชื่อเสียงและน่าสนใจได้แก่ ถ้ำบ้านมุง ถ้ำเดือน-ถ้ำดาว ถ้ำพระวังแดง ถ้ำพระฤ-เมรี ถ้ำนางสิบสอง ถ้ำพระพราย ถ้ำช่องนาคราช และอีกมากมาย นอกจากนี้ยังมีสิ่งที่น่าสนใจและไม่ควรพลาดคือการมองหาลาปลาตาบอด (blind cavefish) ทั้ง ๒ ชนิด คือ *Barbus* sp. เป็นปลาเกิดในสกุลปลาตะเพียน ความยาวราว ๑ ฟุต อีกชนิดหนึ่งคือ *Schistura* sp. ปลาในสกุลปลาหัวตัวเล็กราว ๔ นิ้ว เนื่องจากอาศัยอยู่ในถ้ำที่ไม่มีแสงสว่าง สีและการมองเห็นจึงไม่ใช่สิ่งจำเป็น ลำตัวจึงขาวซีด ดวงตาเล็กมากจนดูเหมือนตาบอด มีหนวดที่พัฒนามาเป็นอวัยวะรับสัมผัสแทน

ถ้ำเดือน-ถ้ำดาว

อยู่ห่างจากบ้านมุงราว ๑ กิโลเมตร ด้านหน้าปากถ้ำเป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ถ้ำเดือน-ถ้ำดาว (สล.๖) นับเป็นถ้ำที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่ง คุ่มค่าแก่การเดินทางมาสัมผัส แม้จะต้องเดินผ่านลำธารน้ำที่ลึกประมาณ ๑.๕๐ เมตร เนื่องจากเป็นถ้ำน้ำลอดที่มีความยาวถึง ๑.๔ กิโลเมตร ระหว่างทางจะพบหินงอก หินย้อย ซึ่งมีเกล็ดแร่ซิลิกาเคลือบอยู่ เมื่อต้องแสงไฟจะสะท้อนแสงเป็นประกายระยิบระยับเหมือนแสงดาว เป็นที่มาของชื่อถ้ำเดือน-ถ้ำดาวสุดถ้ำเป็นทางต้นมีช่องเฉพาะสายน้ำไหลเข้าออกได้เรียกว่า sump การเที่ยวชมถ้ำเดือน-ถ้ำดาว ควรมาในช่วงฤดูแล้งตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงเมษายนเพราะระดับน้ำลดลง ทำให้สามารถเข้าไปในถ้ำได้ลึก แต่นักท่องเที่ยวควรติดต่อเจ้าหน้าที่นำทางและเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม อาทิ เสื้อชูชีพ หมวกกันกระแทก ไฟฉายติดหัว เชือก เป็นต้น

ธรรมชาติ คือ ประติมากรผู้ใช้น้ำใต้ดินเป็นเครื่องมือเจียรไนภูเขาหินปูนผ่านกาลเวลายาวนาน จนได้งานประติมากรรมที่น่าอัศจรรย์ในนาม “ถ้ำ” ประดับประดาหิ้งดงงามด้วย “หินงอก หินย้อย” ขบวนการสร้างงานประติมากรรมชิ้นนี้เริ่มต้นขึ้น เมื่อน้ำฝนที่ตกลงมาบางส่วนไหลซึมผ่านชั้นดินชั้นหินลงไปกลายเป็นน้ำใต้ดินทำปฏิกิริยากับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากซากพืชซากสัตว์กลายเป็นกรดคาร์บอนิก น้ำที่มีฤทธิ์เป็นกรดนี้จะไหลแทรกซึมไปตามรอยแตกของหินปูนที่มีส่วนประกอบหลักคือแคลเซียมคาร์บอเนต ซึ่งมีคุณสมบัติละลายได้ง่ายในกรด หินปูนเหล่านี้ถูกน้ำกัดกร่อนอย่างช้าๆ เกิดเป็นช่องหรือโพรงขนาดใหญ่และกลายเป็น “ถ้ำ” ในที่สุด ขณะที่สายน้ำบางส่วนไหลมาตามเพดานถ้ำแล้วหยดลงสู่พื้น ส่วนที่เป็นน้ำระเหยไปเหลือเพียงแคลเซียมคาร์บอเนตจับตัวเป็นหินปูนทับถมสูงชันเรื่อยๆ กลายเป็น “หินงอก” บางส่วนตกค้างอยู่ตามเพดานถ้ำ เมื่อน้ำระเหยไปหินปูนที่เหลือจะจับตัวทับถม ห้อยย้อยลงมาเป็น “หินย้อย” รูปร่างสวยงามแปลกตา เมื่อใดที่หินงอกหินย้อยมาบรรจบเชื่อมต่อกันก็จะเกิดเป็น “เสาหิน”

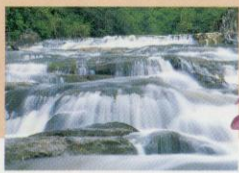

ภูหินร่องกล้า สมรภูมิเหนือภูผา มหัศจรรย์บนลานหิน

รอยแยกแตกและปุ่มโปนของลานหินบนยอดภูสูง ซึ่งเรียกขานกันว่า “หินร่องกล้า” ก่อนจะกลายมาเป็น “หินร่องกล้า” นั้น สร้างความฉงนใจกับผู้ที่ได้พบเห็นเสมอ ทว่านี่คือธรณีสัณฐานที่ผ่านช่วงเวลาอันยาวนานหลายสิบล้านปี บนแผ่นดินที่เต็มไปด้วยเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และความทรงจำของผู้คน เมื่อเสียงปืนสงบลง ธรรมชาติอันงดงามก็เผยตัวตนออกมา จากสมรภูมิชีวิตจึงกลายมาเป็นประติมากรรมอันน่าอัศจรรย์เหนือภูผา และทุ่งดอกไม้งามบนลานหิน รอคอยให้เราไปสัมผัสสักทาย

น้ำตกผาลาด

ศูนย์วัฒนธรรมชาวเขา

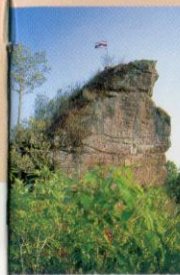
น้ำตกร่องกล้า

กะเหรี่ยงร่อน กล้วยไม้
อิงอาศัยชนิดหนึ่ง

พิพิธภัณฑ์อาวุธ
หน้าศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

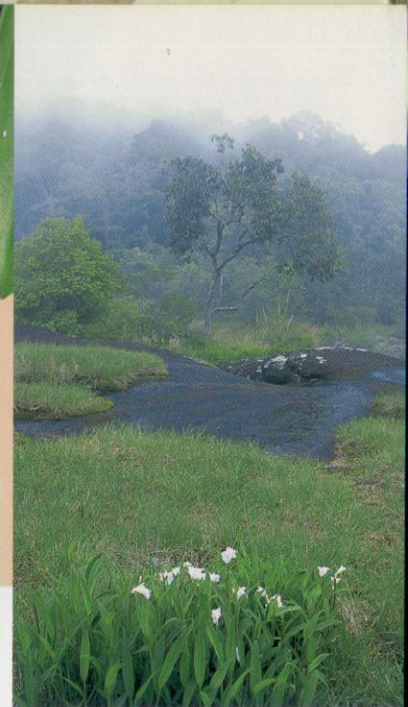

ผาชูธง

น้ำตกर्मเกล้า-ภราดร

กังหันน้ำ ธรรมชาต
โรงเรียนการเมืองและการทหาร

น้ำตกผาลาด-น้ำตกผาดฟ้า

เป็นน้ำตกขนาดเล็กตั้งอยู่กลางป่าดงดิบเชิงภู ทางขึ้นสู่ภูหินร่องกล้า อยู่ห่างจากบ้านม้งห้วยน้ำไขประมาณ ๑ กิโลเมตร เดินเท้าเข้าไปอีกประมาณ ๕๐ เมตร

น้ำตกร่องกล้า

เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ที่ค้นพบล่าสุด สภาพเส้นทางยังเป็นธรรมชาติมาก จึงควรติดต่อเจ้าหน้าที่นำทางจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

บ้านม้งห้วยน้ำไข

เป็นกลุ่มชาวเขาเผ่าม้งที่อาศัยอยู่บริเวณเชิงภูหินร่องกล้า

ไปอำเภอนครไทย

ศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาม้งบ้านห้วยน้ำไข สถานที่จัดแสดงเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของชาวม้ง ประวัติการอพยพของชาวม้งบนภูหินร่องกล้า รวมทั้งเครื่องแต่งกายของชาวม้งกลุ่มต่างๆ

ฐานพัชรินทร์และน้ำตกศรีพัชรินทร์ เป็นน้ำตกขนาดเล็กอยู่ใกล้กับฐานทหารเก่า ด้านหน้ามีร้านค้าบริการนักท่องเที่ยว

ลานหินแตก

ปรากฏการณ์ทางธรณีวิทยาที่ลานหินกว่า ๔๐ ไร่ แตกเป็นร่องลึกใหญ่บ้างเล็กบ้างเต็มไปหมด ทั้งลานหิน ในฤดูฝนจะมีดอกไม้ป่าหลายชนิดบานอยู่เต็มลานหิน

ลานหินปุ่ม

เกิดในลักษณะเดียวกับลานหินแตก และถูกกัดเซาะจนกลมมน เป็นจุดดูพระอาทิตย์ตกที่สวยงาม

ผาชูธง

ผาสูงด้านตะวันตกของอุทยานฯ อยู่ใกล้ลานหินปุ่ม เป็นจุดชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงามจุดหนึ่ง

สำนักอำนวยการ

น้ำตกर्मเกล้า-ภราดร

เป็นน้ำตกขนาดเล็กอยู่ใกล้กัน ไหลลงสู่ห้วยม้งด้วยกันทั้งคู่ อยู่ฝั่งตรงข้ามกับโรงเรียนการเมืองและการทหาร

บ้านม้งร่องกล้า

เป็นหมู่บ้านจัดตั้งใหม่ในพื้นที่ซึ่งกันออกจากเขตอุทยานฯ หมู่บ้านนี้เป็นหมู่บ้านชาวม้งซึ่งเคยเป็นแนวร่วมของ พคท. ปัจจุบันเป็นที่แนวข้อผลิตจากไร่ของชาวม้ง ทั้งพืชผักผลไม้และไม่ดอกเมืองหนาว และยังมีฟาร์มที่รูปร่างคล้ายฟาร์มธรรมดา แต่มีสัตว์รอบและหวานกว่า จำหน่ายให้นักท่องเที่ยวด้วย

ไปอำเภอหล่มเก่า

เส้นทางศึกษาธรรมชาติและประวัติศาสตร์ เส้นทางเดินเที่ยวสายหลักของอุทยานฯ จะผ่านลานหินปุ่ม, ผาชูธง, สำนักอำนวยการ, ลานเอนกประสงค์, โรงพยาบาลรัฐ, โรงเรียนการเมืองและการทหาร ควรใช้เวลาเดินเที่ยวชมทั้งวัน

สู่ลานหินปุ่ม

บนเส้นทางประวัติศาสตร์

ก่อนอื่นควรทำความรู้ ทำความเข้าใจเรื่องราวความเป็นมาของอุทยานฯ ในด้านต่างๆ ที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว พร้อมกับติดต่อขอเจ้าหน้าที่นำทาง ซึ่งทางอุทยานฯ ได้จัดมัคคุเทศก์ท้องถิ่นชาวม้งที่บอกเล่าเรื่องราวสถานที่ต่างๆ ในเส้นทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีชีวิตชีวา ระหว่างทางก่อนเข้าสู่เส้นทางผ่านประตูว้า ลักษณะเป็นโขดหินใหญ่ ๒ ลูกตั้งประชิดกัน มีช่องแคบๆ ตรงกลางพอเดินผ่านได้ ซึ่งเคยเป็นจุดชุมยิงผู้บุกรุกขึ้นมานบนภูของ พคท. ใกล้ๆ กันมีสะพานมรณะ ลักษณะเป็นสะพานหินธรรมชาตินำพาเข้าสู่เส้นทางที่ทางอุทยานฯ ตั้งชื่อว่า “เส้นทางโลกที่สาม” เริ่มต้นจาก

สุสานนักรบ ทปท. สถานที่เสียชีวิต

ฝั่งร่างทหารฝ่าย พคท. ที่เสียชีวิต

บนสมรภูมิก่อนร่องกล้า มีปูรีและดอกไม้ที่นักท่องเที่ยวและคนที่ผ่านไปมามักกวาดไว้เพื่อคารวะวิญญาณนักรบเหล่านั้น

ลานหินปุ่ม บนลานหินแห่งนี้มีหินรูปลักษณะแปลกตาเป็นปุ่มปมกลมมนกระจายอยู่ทั่วทั้งลานกว้าง และเนื่องจากอยู่บนหน้าผาสูงถึง ๑,๓๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล อากาศจึงเย็นสบาย ในฤดูหนาวมีทะเลหมอกปกคลุมทั่วหุบเขา และก่อนถึงลานหินมีดงกุหลาบขาวที่บานสะพรั่งในช่วงหน้าแล้ง

ผาชูธง เป็นหน้าผาสูงชันมองเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกล ในอดีตเมื่อฝ่าย พคท. มีชัยชนะในการสู้รบครั้งใด หน้าผาแห่งนี้ก็จะมียอดแดงโบกสะบัดประกาศชัยชนะทุกครั้ง

ชั้นแคร็ก (sun crack) คือชื่อเรียกแนวหินที่เรียงรายซ้อนทับเป็นระเบียบคล้ายกระสอบทราย ระหว่างทางไปสู่ลานเอนกประสงค์ ซึ่งในช่วงฤดูฝนจะมีหญ้าข้าวก่ำขึ้นอยู่เป็นดง

ลานเอนกประสงค์ เป็นลานหินเรียบกว้าง ในอดีตใช้เป็นที่พักผ่อนจัดงานเฉลิมฉลองในวาระพิเศษต่างๆ ของผู้ปฏิบัติงานของ พคท.

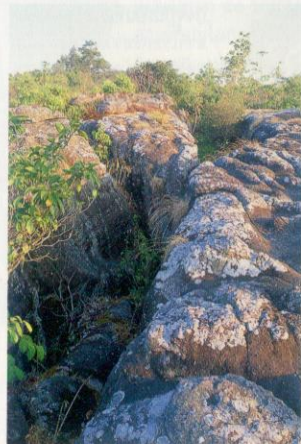
สำนักอำนวยการ ศูนย์กลางการปกครองและการปฏิบัติงานของ พคท. ในเขตงานนี้ บริเวณรอบๆ มีถ้ำและชะง่อนหินใหญ่เป็นชัยภูมิที่เหมาะสมต่อการหลบภัยอย่างยิ่ง ตามชะง่อนเพิงหินเหล่านี้พบข้าวตอกฤๅษีซึ่งเป็นมอสที่หายากและมีขนาดใหญ่ที่สุดชอบขึ้นอยู่ตามที่สูงและอากาศเย็นชื้น

โรงเรียนการเมืองและการทหาร เป็นจุดสุดท้ายบนเส้นทางนี้ อยู่ท่ามกลางป่าดิบที่สมบูรณ์ เดิมเป็นสำนักงานใหญ่ของคณะกรรมการเขต ๓ จังหวัด คือ พิชณุโลก เลย และเพชรบูรณ์ ก่อนจะเปลี่ยนมาเป็นโรงเรียนการเมืองและการทหาร ปัจจุบันทางอุทยานฯ ได้จัดทำเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติและเส้นทางดูนกตัดผ่านป่าดงดิบที่รายล้อมอยู่นักท่องเที่ยวที่สนใจต้องติดต่อขออนุญาตทางอุทยานฯ ก่อน

มหัศจรรย์ลานหินแตก

ลานหินแตก เป็นเสมือนสัญลักษณ์ของอุทยานฯ อยู่ห่างจากฐานพัชรินทร์ประมาณ ๓๐๐ เมตร บนลานหินกว้างกว่า ๔๐ ไร่ มีรอยแตกกระจายอยู่ทั่วไป รอยแตกลึกที่สุดประมาณ ๒๐ เมตร และกว้างที่สุดประมาณ ๒ เมตร การเดินชมจึงต้องใช้ความระมัดระวัง ช่วงปลาย

ฝน-ต้นหนาว ลานหินแตกจะสดใสมีชีวิตชีวา เพราะมวลดอกไม้หลากสี ทั้งเอื้องม้าวิ่งสีม่วงแดง เอื้องตาหินโหวสีขาวอมชมพู เอื้องดินลาวสีเหลืองสด และอีกมากมาย พาทั้งเบ่งบานเต็มท้องทุ่งท่ามกลางทะเลหมอกสีขาวที่ปกคลุมทั่วหุบเขา

กำเนิดลานหินปุ่มและลานหินแตก พื้นที่รอยต่อ ๓ จังหวัด ระหว่าง พิชณุโลก เลย และเพชรบูรณ์ จัดอยู่ในเขตที่สูงภาคกลาง (Central Highland) ซึ่งเป็นเขตที่ได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงทางธรณีวิทยาสูงเป็นที่มาของลานหินปุ่มและลานหินแตก ที่กำเนิดขึ้นในยุคครีเตเชียส (cretaceous) ประมาณ ๑๓๕-๖๓ ล้านปีมาแล้ว ช่วงเวลาที่ยาวนานนี้ตะกอนทรายจากแม่น้ำหรือทะเลสาบขนาดใหญ่ทับถมกันจนกลายเป็นชั้นหินทรายในเวลาต่อมา (ภาพ ๑) หลังจากนั้นน้ำทะเลได้สูงขึ้นเอ่อล้นเข้ามาท่วมพื้นดินส่วนใหญ่ของโลก ทำให้ตะกอนแคลเซียมสะสมอยู่ที่พื้นทะเลจนถึงปลายยุคครีเตเชียสเมื่อราว ๗๐ ล้านปีที่แล้ว โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศอย่างรุนแรง น้ำทะเลลดระดับลง ผิวโลกปกคลุมด้วยน้ำแข็ง ตะกอนแคลเซียมใต้ท้องทะเลกลายเป็นชั้นหินปูนทับถมอยู่บนชั้นหินทรายเดิม (ภาพ ๒) ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางธรณีวิทยารั้งใหญ่ช่วงต้นยุคเทอเชียรี (tertiary) ราว ๖๓-๑๓ ล้านปีที่แล้ว อนุทวีปอินเดียเคลื่อนเข้ามาประกบกับทวีปเอเชีย แรงปะทะนั้นนอกจากจะทำให้เกิดขุนเขาหิมาลัยที่ยิ่งใหญ่แล้ว ยังทำให้บริเวณที่สูงภาคกลางซึ่งรวมถึงภูหินร่องกล้าด้วย ถูกดันจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้เกิดแรงด้านทาง

ด้านตะวันออกเฉียงเหนือ แรงบีบอัดทำให้โครงสร้างหินโค้งตัว (fold) คล้ายรูปกระดองเต่า (ภาพ ๓) เมื่อหินโค้งตัวมากจนทนแรงเครียด (tension) ไม่ได้จึงเกิดรอยแตกหรือรอยฉีก (joint) และเมื่อถึงปลายยุคได้เกิดรอยเลื่อนของแผ่นดิน (fault) ในแนวเหนือ-ใต้ขึ้นในบริเวณนี้ ซึ่งเกิดขึ้นจากการยกตัวของแผ่นดินที่ราบสูงอีสานในปัจจุบัน ส่งผลให้พื้นที่สองข้างของภูหินร่องกล้าทรุดตัวลง ชั้นหินบนภูหินร่องกล้าจึงถูกดึงให้เกิดรอยแตกอีกครั้ง (ภาพ ๔) หลังจากนั้นน้ำได้ทำหน้าที่กัดเซาะต่อมานานนับล้านปีผ่านการเปลี่ยนแปลงทางธรณีวิทยาครั้งย่อยๆ อีกหลายครั้ง บางบริเวณจึงกลายเป็น

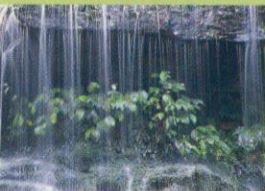
ร่องหินที่แตกกว้างทั้งยาวและลึก รู้จักกันในนาม “ลานหินแตก” ขณะที่ลานหินบางแห่งมีแม่น้ำใหญ่ไหลผ่านกรวดทรายในน้ำจึงทำหน้าที่ขัดสลับเหลี่ยมร่องหินให้กลมมนเป็นปุ่มปมเป็นที่มาของ “ลานหินปุ่ม” และบางจุดก็ถูกดันให้พริกตั้งฉากกับแนวระนาบเดิมรอยแตกจากการกัดเซาะจึงคงสภาพเดิมอยู่จนปัจจุบันซึ่งเรียกกันว่า “ชั้นแคร็ก” (sun crack) กาลเวลายาวนานหลายสิบล้านปีในโลกให้กำเนิดภูเขานาม “ภูหินร่องกล้า” ประดับประดาด้วยสภาพธรณีวิทยาอันน่ามหัศจรรย์ ที่ไม่เพียงเฉพาะในเมืองไทยเท่านั้นแม้ในย่านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็ยังไม่พบที่ใดเหมือน

ภาพแสดงการเกิดลานหินแตก

๑ เดินดูน้ำตกหมันแดง แห่งภูหินร่องกล้า

ภูหินร่องกล้า มิได้มีเพียงร่องรอยปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงทางธรณีวิทยาครั้งใหญ่ หรือสมรภูมิลึบในอดีตนั่น ครึ่งหนึ่งเทือกเขาใหญ่น้อยเหล่านี้ปกคลุมด้วยป่าดงดิบชื้น ป่าผลัดใบที่อุดมสมบูรณ์ก่อนจะถูกบุกรุกจนกลายเป็นทุ่งหญ้าคาในปัจจุบัน เส้นน้ำสีขาว ขนาบหิมษาของน้ำตกหมันแดงทอดสายลงมาจากภูเขา พาดผ่านกลางป่าเขียวขจี เป็น ตัวแทนบอกเล่าถึงความสมบูรณ์ของผืนป่าตามหุบเขา ซอกกุ และที่ราบเมื่อครั้งอดีตที่ หลงเหลืออยู่

มณฑาตอย

ภูมิลโ

สูง ๑,๖๑๔ เมตรจากระดับน้ำทะเล เป็นภูเขา ซึ่งมีชื่อเสียง ของอุทยานฯ เนื่องจากเป็นเนินสูงชันที่สามารถตั้งฐานบินใหญ่ อิงเข้าสู่ภูหินร่องกล้าได้ สมัยก่อนจึงเคยเป็นจุดสู้รบที่ดุเดือด รุนแรงจุดหนึ่งในสมรภูมินี้ บนสันภูมิลานหินคล้ายกับลานหินปุ่ม เช่นกัน แต่ไม่ใหญ่โตเท่าบนภูหินร่องกล้า

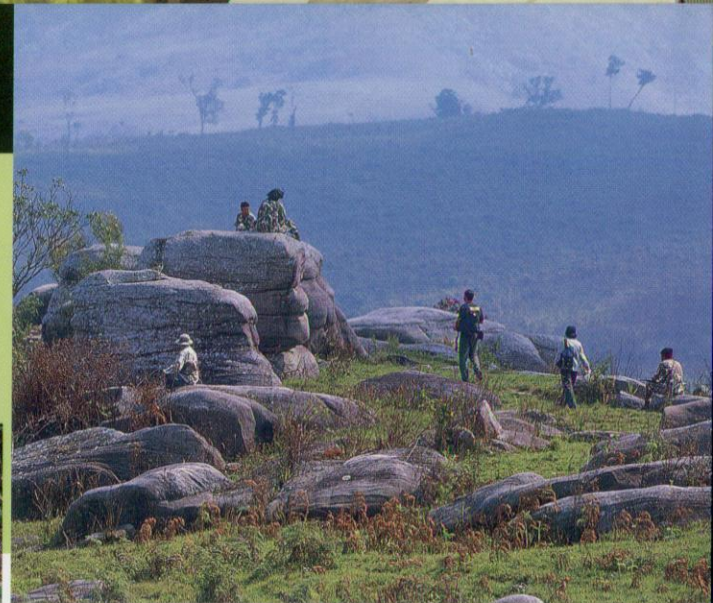
หมู่บ้านหมันขาวที่ชาวถิ่นอาศัยอยู่

หนึ่งในเก้าชั้นของ น้ำตกหมันแดง

เฟิร์นชีกแซกที่พบในเมืองไทย เป็นแห่งแรกระหว่างทางสู่ น้ำตกหมันแดง

บนยอดภูมิลโ สามารถมองเห็นภูหินร่องกล้าได้

น้ำตกหมันแดง
เป็นน้ำตกสวยที่สุด ของอุทยานแห่งชาติ ภูหินร่องกล้า มีทั้งหมดถึง ๓๒ ชั้น เป็นต้นน้ำสายหนึ่ง ของลำน้ำหมันซึ่งไหลผ่าน จังหวัดเลยไปลงแม่น้ำโขง

เฟิร์นชีกแซก
(*Acrostichum diffracta*)
เฟิร์นพบใหม่บริเวณทางลง น้ำตกหมันแดง พบขึ้นเป็นกลุ่มๆ อยู่ริมธารน้ำ ก้านใบของเฟิร์น ชนิดนี้จะอยู่ด้านบนของใบแทนที่จะเป็นด้านล่างเช่นเฟิร์นอื่นๆ

จุดชมทิวทัศน์ธารพายุ

อยู่ตรงหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ บ้านทับเบิก เป็นจุดชมพระอาทิตย์ขึ้นที่สวยงาม และ ในฤดูหนาวสามารถเห็นทะเลหมอกได้

เดินป่าสู่น้ำตกหมันแดง

น้ำตกหมันแดง เป็นน้ำตก ขนาดใหญ่ทั้งดงามและมีชื่อเสียง ที่สุดของอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า สายน้ำจากน้ำตกคือส่วนหนึ่งของ ต้นน้ำลำน้ำหมันที่ไหลผ่านจังหวัด เลยลงสู่แม่น้ำโขง อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๒๒ กิโลเมตร บนเส้นทางภูหินร่องกล้า-บ้านทับเบิก-หล่มเก่า ด้านหน้าทางเข้าน้ำตกเป็น ที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ น้ำตก หมันแดง นักท่องเที่ยวที่สนใจติดต่อ เจ้าหน้าที่นำทางได้ที่นี้โดยต้องไป-กลับ ภายในวันเดียว เนื่องจากทางอุทยานฯ ไม่อนุญาตให้เข้าไปค้างแรมบริเวณ น้ำตก จึงควรออกเดินทางแต่เช้า จาก ปากทางมีเส้นทางเดินเท้าระยะทาง ๓.๕ กิโลเมตร ตัดผ่านป่าดงดิบ เข้าไปถึงตัวน้ำตกใช้เวลาประมาณ ๑.๕ ชั่วโมง ระหว่างทางลงสู่น้ำตก จะผ่านดงเมเปิ้ลหรือกุ่มแดง ซึ่งใน ช่วงฤดูหนาวจะเปลี่ยนใบเป็นสีแดง ร่วงหล่นสู่พื้นดูจุพรมสีแดงฉานตลอด เส้นทาง แต่ถ้าเป็นช่วงฤดูฝนลอง

สังเกตดูตามริมลำธารอาจพบกลุ่ม เฟิร์นชีกแซก หรือ เฟิร์นใบศร ซึ่ง พบที่นี้เพียงแห่งเดียวในประเทศไทย ลักษณะเด่นของเฟิร์นชนิดนี้ คือ ก้าน ใบจะอยู่ด้านบนของใบ แทนที่จะเป็น ด้านล่างเช่นเฟิร์นชนิดอื่น นอกจากนี้ ยังอาจพบต้นข้าวร้อง ซึ่งหนามเล็กๆ บริเวณใบของมันมีพิษทำให้บวมพอง คล้ายโดนไฟลวก ปวดแสบปวดร้อน มาก จากลำธารมาถึงตัวน้ำตกหมัน แดงซึ่งจัดเป็นน้ำตกขนาดใหญ่และ สวยที่สุดแห่งหนึ่งของไทย มีชั้นใหญ่ น้อยถึง ๓๒ ชั้น แต่ชั้นที่มีขนาดใหญ่ น่าชมมีอยู่ราว ๙ ชั้น ชั้นที่สวยงาม และลงเล่นน้ำได้คือชั้นที่ ๕ หากกลับ จากน้ำตกต้องเดินขึ้นเขาชันมาก ถ้า เป็นช่วงฤดูแล้ง อาจเลือกเดินขึ้นไป ยังหมู่บ้านหมันขาวของชาวกิน ซึ่งมี ทางรถผ่านบ้านทับเบิกกลับสู่ที่ทำการ อุทยานฯ ได้

ข้อมูลการเดินทาง

รถยนต์

จากกรุงเทพฯ สามารถไปได้หลายเส้นทาง คือ

เส้นทางที่ ๑ กรุงเทพฯ-เพชรบูรณ์-หล่มสัก จากถนนพหลโยธินเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๑ ผ่านเข้าสระบุรี จากนั้นแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๒๐ ถึงจังหวัดเพชรบูรณ์ เลี้ยวเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๒ ทางไปน้ำตกแก่งโสภา ถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง บริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๔๐ ระยะทางประมาณ ๔๖๐ กิโลเมตร ส่วนการเดินทางสู่อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ช่วงแรกใช้เส้นทางเดียวกับอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ถึงสี่แยกบ้านแยงเลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๒๐๑๓ สู่อำเภอนครไทย และเข้าทางหลวงหมายเลข ๒๓๓๐ สู่ที่ทำการอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ระยะทางประมาณ ๔๔๕ กิโลเมตร หรือใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๒๐๐๑ จากจังหวัดเพชรบูรณ์ จากนั้นแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๒๓๓๐ สู่ที่ทำการอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ระยะทางประมาณ ๓๔๙ กิโลเมตร

เส้นทางที่ ๒ กรุงเทพฯ-พิษณุโลก จากถนนพหลโยธินเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๓๒ ผ่านอุทัยฯ อย่างทอง ถึงนครสวรรค์ จากนั้นเลี้ยวเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๐๗ ผ่านจังหวัดพิษณุโลก เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๑๒ ถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลง

หลวง บริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๔๐ ระยะทางประมาณ ๔๕๐ กิโลเมตร

เส้นทางสู่นายพิทักษ์อุทยานฯ หนองแม่นา ทางตอนใต้ของอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ห่างจากที่ทำการประมาณ ๖๐ กิโลเมตร ไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๑๒ ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ถึงแคมป์สน เลี้ยวขวาไปทางอำเภอเขาค้อ ผ่านอำเภอเขาค้อถึงสี่แยกเลี้ยวขวาผ่านหน้าพระตำหนักเขาค้อ ตรงไปถึงบ้านทานตะวัน เลี้ยวขวาเข้าไปยังหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ หนองแม่นา

รถโดยสารประจำทาง

มีรถโดยสารประจำทางทั้งรถธรรมดาและรถปรับอากาศออกจากสถานีขนส่งหมอชิต ๒ สู่จังหวัดพิษณุโลก ทุกวัน ทุกชั่วโมง ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๖ ชั่วโมง จากสถานีขนส่งพิษณุโลกต่อรถโดยสารสายพิษณุโลก-เพชรบูรณ์ หรือพิษณุโลก-หล่มสักถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ระยะทางประมาณ ๔๒ กิโลเมตร ส่วนการเดินทางสู่อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จากสถานีขนส่งพิษณุโลกนั่งรถโดยสารพิษณุโลก-นครไทย ลงรถที่อำเภอนครไทย แล้วต่อรถสองแถวไปยังที่ทำการอุทยานฯ สอบถามรายละเอียดได้ที่สถานีขนส่งหมอชิต ๒ โทร. ๐-๒๙๓๖-๐๙๓๒, ๐-๒๙๓๖-๐๖๖๗, ๐-๒๙๓๖-๐๖๕๗

เครื่องบิน

มีเที่ยวบินของการบินไทยจากกรุงเทพฯ ถึง พิษณุโลก ทุกวัน วันละ ๔ เที่ยวบิน สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. ๐-๒๖๒๔-๒๐๐๐ จากพิษณุโลกต่อรถโดยสารสายพิษณุโลก-เพชรบูรณ์ หรือพิษณุโลก-หล่มสัก ถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง หรือนั่งรถโดยสารสายพิษณุโลก-นครไทย ลงที่อำเภอนครไทย แล้วต่อรถสองแถวไปยังที่ทำการอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

สิ่งอำนวยความสะดวก

ที่พัก

สอบถามรายละเอียดและติดต่อจองที่พักได้ที่ ส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ กรุงเทพฯ โทร. ๐-๒๕๖๐-๔๒๙๒-๓ ต่อ ๗๒๔, ๗๒๕ หรือที่อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ตู้ ปณ.๖๔ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๒๐ โทร. ๐-๕๕๒๓-๓๕๒๗ และอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ตู้ ปณ.๓ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๒๐ โทร. ๐-๕๕๒๓-๓๕๒๗

อัตราค่าที่พักในอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง

บ้านมุงเมือง ๑	๑๐ คน/หลัง	๒,๐๐๐ บาท
บ้านมุงเมือง ๒	๕ คน/หลัง	๑,๐๐๐ บาท
บ้านมุงเมือง ๓	๕ คน/หลัง	๑,๐๐๐ บาท
บ้านมุงเมือง ๔	๕ คน/หลัง	๑,๐๐๐ บาท
บ้านมุงเมือง ๕	๕ คน/หลัง	๑,๐๐๐ บาท
บ้านเดี่ยวตาย	๑๐ คน/หลัง	๒,๐๐๐ บาท
บ้านทับตำมี ๑	๑๒ คน/หลัง	๒,๔๐๐ บาท
บ้านทับตำมี ๒	๑๒ คน/หลัง	๒,๔๐๐ บาท
บ้านแสลงหลวง ๑	๖ คน/หลัง	๒,๐๐๐ บาท
บ้านแสลงหลวง ๒	๑๒ คน/หลัง	๒,๔๐๐ บาท
บ้านแสลงหลวง ๓	๑๒ คน/หลัง	๒,๔๐๐ บาท
บ้านแสลงหลวง ๔	๑๐ คน/หลัง	๒,๐๐๐ บาท
บ้านแสลงหลวง ๕	๙ คน/หลัง	๒,๐๐๐ บาท

สถานที่กางเต็นท์ (นำเต็นท์ไปเอง) ๓๐ บาท/คน/คืน

อัตราค่าที่พักในอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

บ้านกล้วย	๗ คน/หลัง	๑,๕๐๐ บาท
บ้านกลุ่มหมอก	๗ คน/หลัง	๑,๕๐๐ บาท
บ้านร่องกล้า ๑	๕ คน/หลัง	๑,๐๐๐ บาท
บ้านบักไม้	๕ คน/หลัง	๑,๐๐๐ บาท
บ้านสายฝน	๕ คน/หลัง	๑,๐๐๐ บาท
บ้านเชิงค้อย	๔ คน/หลัง	๑,๖๐๐ บาท
บ้านทิวเขา	๔ คน/หลัง	๑,๖๐๐ บาท
บ้านขอบฟ้า	๔ คน/หลัง	๑,๖๐๐ บาท
บ้านหมื่นแดง	๗ คน/หลัง	๑,๕๐๐ บาท
ค่ายพักแรม ๑	๒๐ คน/หลัง	๑,๐๐๐ บาท
ค่ายพักแรม ๒	๒๐ คน/หลัง	๑,๐๐๐ บาท
เต็นท์ภูผงั่ว	๒๐ คน/หลัง	๑,๐๐๐ บาท
เต็นท์ภูชี้ฟ้า	๒๐ คน/หลัง	๑,๐๐๐ บาท
เต็นท์ภูซัด	๒๐ คน/หลัง	๑,๐๐๐ บาท
เต็นท์ภูมโน	๒๐ คน/หลัง	๑,๐๐๐ บาท
เต็นท์ภูห้วย	๒๐ คน/หลัง	๑,๐๐๐ บาท
เต็นท์ภูหินร่องกล้า	๒๐ คน/หลัง	๑,๐๐๐ บาท

สถานที่กางเต็นท์ (นำเต็นท์ไปเอง) ๓๐ บาท/คน/คืน

ข้อแนะนำ

เดินป่า และพักแรม

- ติดต่อขอเจ้าหน้าที่นำทางจากอุทยานฯ (กรณีเส้นทางซับซ้อน/ป่าทึบ)
- ศึกษาเส้นทาง ตรวจดูแผนที่ และเข็มทิศก่อนออกเดินทาง
- ดื่มน้ำให้อิ่มก่อนออกเดิน ๓๐ นาที
- เดินตามเส้นทางที่กำหนดหรืออนุญาต ปฏิบัติตามกฎหมายของอุทยานฯ อย่างเคร่งครัด
- กางเต็นท์พักแรมในบริเวณที่ทางอุทยานฯ อนุญาตหรือจัดไว้ให้ เลือกทำเลกางเต็นท์บนเนินหรือที่สูง อยู่ในที่โล่งด้านเหนือลม ส่วนกองไฟอยู่ด้านหลังและดับกองไฟก่อนเข้านอน
- ทั้งขยะในที่ที่จัดไว้หรือหากกลับออกมา

ขี่จักรยาน

- ศึกษาทำความเข้าใจสถานที่เส้นทางก่อนเดินทาง
- อบอุ่นร่างกาย กล้ามเนื้อ ให้พร้อมก่อนเดินทาง
- ตรวจสอบสภาพรถให้พร้อมก่อนเดินทาง เตรียมยางใน ที่สูบลม สายเบรก ญอแจล้อครด ไว้ใช้ยามฉุกเฉิน
- แต่งกายให้รัดกุม สวมหมวกกันน็อค แวนตา ลูกมือ รองเท้าผ้าใบ เตรียมกระติก น้ำดื่ม ยา ติดไปด้วย
- เตรียมอุปกรณ์ศึกษาธรรมชาติ ติดไปด้วย เช่น กล้องดูนก คู่มือดูนก กล้องถ่ายรูป แวนชยาย สมุดบันทึก ปากกา ฯลฯ
- ทั้งขยะบริเวณที่จัดไว้หรือรวบรวมกลับมากับมาทั้งที่ที่ทิ้ง

เที่ยวทุ่ง

- สวมหมวก ใส่เสื้อแขนยาว ป้องกันหน้าผาก ไม่ควรใส่เสื้อฝ้ายยัด ซึ่งทำให้หน้าผากเยียดได้ง่าย
- เตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นไปด้วย เช่น กระติกน้ำ แวนชยาย สมุดบันทึก ดินสอ ปากกา กล้องถ่ายรูป
- เดินตามทางเดินที่มีอยู่เรียงแถวกันไป ไม่เดินเหยียบย่ำออกไปในทุ่ง
- ไม่ทิ้งขยะในทุ่งหญ้า รวบรวมกลับออกมา
- ไม่นำดินไม้ ดอกไม้ ดอกหญ้ากลับออกมา

เที่ยวถ้ำ

- ใส่เสื้อผ้าที่กระชับน้ำหนักเบา ไม่อึดน้ำ ควรใส่รองเท้าแตะมีสายรัดส้น
- เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม อาทิ เช่น ไฟฉาย (แบบติดหัว) หมวกกันกระแทก เสื้อชูชีพ เชือก และถุงพลาสติกใส่ข้าวของสัมภาระต่างๆ กันเปียกน้ำเพราะถ้ำบางแห่งอาจต้องลุยน้ำเข้าไป
- ติดต่อแจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ หรือขอเจ้าหน้าที่นำทาง
- ควรเดินตามกันเป็นกลุ่ม
- ไม่จำเป็นต้องขีดเขียน เหยียบย่ำทำลายหินงอก หินย้อยในถ้ำ

เที่ยวน้ำตก

- ใส่เสื้อผ้าที่กระชับน้ำหนักเบา ไม่อึดน้ำ
- สังเกตระดับน้ำหรือหน้าน้ำ หากมีฝนตกหนักควรขึ้นจากน้ำมาอยู่ในบริเวณที่ปลอดภัย
- ควรมีเพื่อนร่วมเล่นน้ำหรืออยู่บริเวณใกล้เคียง ไม่ลงเล่นน้ำคนเดียว

- ไม่ลงเล่นน้ำบริเวณน้ำลึก หรือวังน้ำวนที่อันตราย
- ไม่ปีนป่ายก้อนหิน โขดหิน หน้าผา บริเวณน้ำตก
- ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เพราะอาจเกิดการมีเมาเสียต่อการจมน้ำ
- ไม่ทิ้งขยะบริเวณน้ำตกหรือทางเดิน
- ไม่ขีดเขียนบนก้อนหิน หน้าผา

ล่องเรือ และล่องแก่ง

- แต่งกายให้กระชับรัดกุม เช่น กางเกงขาสั้น เสื้อผ้าที่แห้งง่าย สวมรองเท้าแตะ ใส่หมวก หรือเสื้อกันลม
- ตรวจสอบสภาพอากาศ คลื่นลม ก่อนออกเดินทาง ไม่ล่องเรือ ขณะฝนตก/มีพายุ หรือคลื่นลมแรง
- ตรวจสอบความแข็งแรงของเรือ เลือกขนาด/ประเภทเรือให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เดินทาง
- กล้องถ่ายรูป อุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ ควรใส่ถุงพลาสติกหรือถุงกันเปียกน้ำให้เรียบร้อยสัมภาระต่างๆ เลือกไปเฉพาะที่จำเป็น
- สวมเสื้อชูชีพ หมวกกันน็อค (ล่องแก่ง) ให้เรียบร้อย
- ปฏิบัติตัวตามคำแนะนำของคนขับเรือ ผู้นำทาง หรือมัคคุเทศก์
- รวบรวมขยะกลับมากับมาทั้งที่ทิ้ง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๒๐๒ อาคารเลือกคอร์ด ถนนวิภาวดีรังสิต
ห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๖๖-๒๖๙๔-๐๒๒๒ (๔๐ เลขหมาย)
โทรสาร ๖๖-๒๖๙๔-๐๒๒๐-๐
Internet : www.tat.or.th
E-mail Address : center@tat.or.th

สำนักงาน ททท. ในประเทศ
สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๑ (ภาคเหนือตอนบน)
๑๐๘/๑ ถนนเชียงใหม่-ลำพูน ตำบลวัดเกตุ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๐๐๐
โทร. ๐-๕๓๒๑-๘๐๐๑, ๐-๕๓๒๑-๘๐๐๒,
๐-๕๓๒๑-๘๐๐๓
โทรสาร ๐-๕๓๒๑-๘๐๐๔
พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงใหม่ ลำพูน
ลำปาง แม่ฮ่องสอน

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๒ (ภาคเหนือตอนบน)
๔๔๔/๑ ถนนสิงห์ไคล อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๓๐๐๐
โทร. ๐-๕๓๒๑-๗๕๖๗
โทรสาร ๐-๕๓๒๑-๗๕๖๘
พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงราย พะเยา
อุตรดิตถ์ แพร่ น่าน

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๓ (ภาคเหนือตอนล่าง)
๒๐๙/๗-๘ ศูนย์การค้าสุริยสิทธิ์
ถนนบรมไตรโลกนาถ อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐
โทร. ๐-๕๕๖๕-๒๗๕๓
โทรสาร ๐-๕๕๖๕-๒๗๕๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ พิษณุโลก
เพชรบูรณ์ อุทัยธานี

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๔ (ภาคเหนือตอนล่าง)
๑๙๓ ถนนตากสิน ตำบลหนองหลวง
อำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐
โทร. ๐-๕๕๖๕-๔๓๔๔
โทรสาร ๐-๕๕๖๕-๔๓๔๕
พื้นที่ความรับผิดชอบ ตาก พิจิตร กำแพงเพชร

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๑ (ภาคกลางฝั่งตะวันตก)
ถนนเสนาธิปไตย ตำบลบ้านเหนือ
อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ๓๑๐๐๐
โทร. ๐-๓๔๑๑-๐๒๐๐
โทรสาร ๐-๓๔๑๑-๐๒๐๑
พื้นที่ความรับผิดชอบ กาญจนบุรี
นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๒ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๕๐๐/๕๐ ถนนเพชรเกษม อำเภอชะอำ
จังหวัดเพชรบุรี ๗๖๑๐๐
โทร. ๐-๓๒๔๗-๐๐๐๕-๖
โทรสาร ๐-๓๒๔๗-๐๐๐๖
พื้นที่ความรับผิดชอบ กาญจนบุรี
ประจวบคีรีขันธ์

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๓ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๖๐๙ หมู่ ๑๐ ถนนพหลโยธิน อำเภอบางละมุง
เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ๒๐๒๐๐

โทร. ๐-๓๔๑๑-๗๖๖๗, ๐-๓๔๑๑-๗๖๖๘
โทรสาร ๐-๓๔๑๑-๗๖๖๙
พื้นที่ความรับผิดชอบ ชลบุรี สมุทรปราการ

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๔ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๕๓๗/๔ ถนนสุขุมวิท ตำบลสะพาน
อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ๒๑๐๐๐
โทร. ๐-๓๖๖๕-๕๓๐๐-๑, ๐-๓๖๖๕-๕๓๐๐
โทรสาร ๐-๓๖๖๕-๕๓๐๑
พื้นที่ความรับผิดชอบ ระยอง จันทบุรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๕ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๐๐๐ หมู่ ๑ ถนนตราด-แหลมทอง ตำบลแหลมทอง
อำเภอแหลมทอง จังหวัดตราด ๒๓๑๐๐
โทร. ๐-๓๘๕๕-๗๖๖๖, ๐-๓๘๕๕-๗๖๖๗,
๐-๓๘๕๕-๗๖๖๘ โทรสาร ๐-๓๘๕๕-๗๖๖๙
พื้นที่ความรับผิดชอบ ตราด และหมู่เกาะ

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๖ (ภาคกลางตอนบน)
๐๐๔/๒๒ หมู่ ๔ ตำบลพระสุริย อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐
โทร. ๐-๓๕๓๕-๖๐๗๖-๗
โทรสาร ๐-๓๕๓๕-๖๐๗๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ พระนครศรีอยุธยา สระบุรี
อ่างทอง สุพรรณบุรี ปทุมธานี และนนทบุรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๗ (ภาคกลางตอนบน)
ถนนรอบวัดพระธาตุ อำเภอเมือง
จังหวัดสุโขทัย ๕๐๐๐๐
โทร. ๐-๖๖๖๕-๒๗๖๖-๔
โทรสาร ๐-๖๖๖๕-๒๗๖๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ ลพบุรี นครสวรรค์
อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๘ (ภาคกลางตอนบน)
๐๓๔/๔๔ หมู่ ๑ ถนนสุวรรณศร ตำบลท่าช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ๒๖๐๐๐
โทร. ๐-๓๗๓๐-๒๒๕๓, ๐-๓๗๓๐-๒๒๕๔
โทรสาร ๐-๓๗๓๐-๒๒๕๕
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครนายก
สระแก้ว ปราจีนบุรี ชะเชิงเทรา

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเขตเหนือ
เขต ๑ (ภาคตะวันออกเขตเหนือตอนล่าง)
๒๐๒๒-๒๐๐๔ ถนนมิตรภาพ ตำบลเนินเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๐-๓๐๓๐, ๐-๔๓๒๐-๓๐๓๑
โทรสาร ๐-๔๓๒๐-๓๐๓๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครราชสีมา
บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเขตเหนือ
เขต ๒ (ภาคตะวันออกเขตเหนือตอนล่าง)
๒๖๘/๑ ถนนเชียงใหม่ อำเภอเมือง
จังหวัดอุบลราชธานี ๔๓๐๐๐
โทร. ๐-๔๕๒๐-๓๗๖๖
พื้นที่ความรับผิดชอบ อุบลราชธานี
อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ยโสธร

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเขตเหนือ
เขต ๓ (ภาคตะวันออกเขตเหนือตอนบน)
๕๔/๕ ถนนประชาสโมสร ตำบลเนินเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๔๔๔๔-๔
โทรสาร ๐-๔๓๒๔-๔๔๔๕
พื้นที่ความรับผิดชอบ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด
มหาสารคาม กาฬสินธุ์

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเขตเหนือ
เขต ๔ (ภาคตะวันออกเขตเหนือตอนบน)
๔๔๔/๑ ถนนสุนทรวิจิตร ตำบลเนินเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ๕๔๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๕๐-๓๔๕๐-๑
โทรสาร ๐-๔๒๕๐-๓๔๕๑
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครพนม สกลนคร
มุกดาหาร

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเขตเหนือ
เขต ๕ (ภาคตะวันออกเขตเหนือตอนบน)
๑๖/๕ ถนนชุมชนตรี ตำบลหมากแข้ง
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๒๒-๔๕๐๖-๗
โทรสาร ๐-๔๒๒๒-๔๕๐๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ อุดรธานี
หนองบัวลำภู หนองคาย เลย

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๑ (ภาคใต้ตอนล่าง)
๑/๑ ซอย ๖ นิพัทธ์วิถี ต.สา
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๓๓-๐๐๕๕, ๐-๗๕๓๓-๔๕๐๔,
๐-๗๕๓๓-๔๕๐๕ โทรสาร ๐-๗๕๓๓-๔๕๐๖
พื้นที่ความรับผิดชอบ สงขลา สตูล

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๒ (ภาคใต้ตอนล่าง)
สมานพันธ์เมือง ถนนราชนาถ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๓๓-๔๕๐๖-๗
โทรสาร ๐-๗๕๓๓-๔๕๐๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครศรีธรรมราช
ตรัง พัทลุง

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๓ (ภาคใต้ตอนล่าง)
๐๐๒/๓ หมู่ ๖ ถนนราชนาถ-ตากใบ
ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง
จังหวัดนราธิวาส ๙๖๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๓๓-๔๕๐๖, ๐-๗๕๓๓-๔๕๐๗,
๐-๗๕๓๓-๔๕๐๘ โทรสาร ๐-๗๕๓๓-๔๕๐๙
พื้นที่ความรับผิดชอบ นราธิวาส ยะลา ปัตตานี

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๔ (ภาคใต้ตอนบน)
๗๓-๗๕ ถนนภูเก็ต อำเภอเมือง
จังหวัดภูเก็ต ๘๓๐๐๐
โทร. ๐-๗๖๒๐-๐๐๒๐, ๐-๗๖๒๐-๗๖๒๑,
๐-๗๖๒๐-๗๖๒๒ โทรสาร ๐-๗๖๒๐-๗๖๒๓
พื้นที่ความรับผิดชอบ ภูเก็ต พังงา กระบี่

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๕ (ภาคใต้ตอนบน)
๕ ถนนตลาดใหม่ บ้านดอน อำเภอเมือง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐
โทร. ๐-๗๗๒๔-๔๕๒๔, ๐-๗๗๒๔-๔๕๒๕-๔
โทรสาร ๐-๗๗๒๔-๔๕๒๖
พื้นที่ความรับผิดชอบ สุราษฎร์ธานี รุนพร ระนอง

สำนักงาน ททท. ต่างประเทศ
สำนักงานททท. สิงคโปร์
Suite 22.01, 22nd Floor, Menara Lion, 165,
Jalan Ampang, 50450 Kuala Lumpur, MALAYSIA
Tel : (60 3) 216-23480
Fax : (60 3) 216-23480
E-mail Address : sawatdi@po.jaring.my

สำนักงานททท. ฮ่องกง
c/o Royal Thai Consulate-General,
Singapore 238870, SINGAPORE
Tel : (65) 235-7894, 235-7901, 735-0637
Fax : (65) 733-5653
E-mail Address : tatsin@mbx5.singnet.com.sg

สำนักงานททท. เกาหลีใต้
401 Fairmont House, 8 Cotton Tree Drive,
Central, HONG KONG
Tel : (85 2) 2868-0732, 2868-0854
Fax : (85 2) 2868-4585
E-mail Address : tatsin@hk.super.net

สำนักงานททท. ญี่ปุ่น
Yurakucho Denki Bldg., South Tower 2nd Floor,
Rm. 259, 1-7-1 Yurakucho, Chiyoda-ku,
Tokyo 100, JAPAN
Tel : (81 3) 3218-0337, 3218-0355, 3218-1077
Fax : (81 3) 3218-0655
E-mail Address : tatsin@corisscross.com

สำนักงานททท. ไต้หวัน
Technobase Yotsubashi Bldg., 3rd Floor, 1-6-8
Kishicho, Nishi-ku, Osaka
550-0014, JAPAN
Tel : (81 6) 6543-6654, 6543-6655
Fax : (81 6) 6543-6660
E-mail Address : tatosa@ca.mbn.or.jp

สำนักงานททท. ไทย
EL Gala Bldg., 6th Floor, 1-4-2 Tenjin,
Chuo-ku, Fukuoka 810-0001, JAPAN
Tel : (81 92) 725-8808 Fax : (81 92) 735-4434
E-mail Address : tatsin@asahi-net.or.jp

สำนักงานททท. ฝรั่งเศส
Coro, Daeyungak Center Building, Rm.
604, 6th Floor, 25-5, 1-ka, Chungmu-ro,
Chung-ku, Seoul 100-708, KOREA
Tel : (82 2) 779-5417, 779-5418, 771-9650
Fax : (82 2) 779-5419
E-mail Address : tatsin@soback.komet.net.kr

สำนักงานททท. อิตาลี
2nd Floor, 75 Pitt Street, Sydney NSW 2000
AUSTRALIA
Tel : (61 2) 9247-7549 Fax : (61 2) 9251-2465
E-mail Address : info@italand.net.au

สำนักงานททท. อังกฤษ
49 Albemarle Street, London W1X 3 FE,
ENGLAND, U.K.
Tel : (44207) 499-7679 Fax : (44207) 629-5519
E-mail Address : info@uk-tat.com

สำนักงานททท. เยอรมนี
Thailandisches Fremdenverkehrsamt
Bethmannstr.
58 d-60311 Frankfurt/M., GERMANY
Tel : (49 69) 138-1390 Fax : (49 69) 281-468
E-mail Address : tatfra@t-online.de

สำนักงานททท. สเปน
90 Avenue des Champs Elysees, 75008 Paris,
FRANCE
Tel : (33 1) 5353-4700 Fax : (33 1) 4563-7888
E-mail Address : tatpar@wanadoo.fr

สำนักงานททท. อิตาลี
Ente Nazionale per il Turismo Thailandese,
Via Barberini, 68, 4th Floor, 00187 Roma, ITALY
Tel : (39 06) 420-14422, 420-14426
Fax : (39 06) 487-3500
E-mail Address : tat.rome@iol.it

สำนักงานททท. เนเธอร์แลนด์
611 North Larchmont Blvd., 1st Floor,
Los Angeles, CA 90004, U.S.A.
Tel : (1 323) 461-9814 Fax : (1 323) 461-9834
E-mail Address : tatla@netcom.com

สำนักงานททท. นิวซีแลนด์ (นิวซีแลนด์)
C/O Royal Thai Consulate-General
351 East 52nd Street, New York,
N.Y. 10022
Tel : (1 212) 754-2536-8, 754-1770
Fax : (1 212) 754-1907